

**Державний торговельно-економічний університет
Факультет міжнародної торгівлі і права
Кафедра філософії, соціології та політології**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	052 «Політологія»
Освітня програма	«Політологія міжнародних відносин»
Освітній ступінь	«бакалавр»

Київ 2024

3. Освітня програма.

3.1. Профіль освітньої програми «Політологія міжнародних відносин» зі спеціальності 052 «Політологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет, факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра філософії, соціології та політології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти бакалавр спеціальність «Політологія»
Офіційна назва освітньої програми	«Політологія міжнародних відносин»
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання: 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна акредитація запланована на 2024 рік
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного торговельно-економічного університету»
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До планового перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://knute.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	

Підготувати кваліфікованих фахівців-політологів, які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері. Забезпечити оволодіння основними знаннями, вміннями та навичками, які формують і розвивають програмні компетентності, що є необхідними для подальшого навчання та професійної діяльності у сфері політології міжнародних відносин.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область

Об'єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), класична і сучасна політична думка, влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політична поведінка, публічна політика, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів, *політичні процеси у сфері міжнародних відносин.*

Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців політологів, які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері та міжнародних відносинах.

Теоретичний зміст предметної області: нормативна та емпірична політична теорія,

	<p>політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, міжнародні та глобальні студії, політичні комунікації, спеціальні політологічні дисципліни, <i>міжнародні відносини та світова політика.</i></p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> сучасне інформаційно комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма бакалавра має прикладну орієнтацію. Програма орієнтована на підготовку випускника до фахової діяльності у сфері політології міжнародних відносин, що передбачає здатність здійснювати міждисциплінарний комплексний підхід у виявленні і характеристиці різних аспектів політології міжнародних відносин, тенденцій розвитку країн в їх етнонаціональному, культурно-історичному, суспільно-політичному та соціально- економічному вимірах.</p>

<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Професійна підготовка політолога у сфері міжнародних відносин орієнтована на вивчення системи політичних відносин, зовнішньополітичних процесів (співробітництва, інтеграції, міжнародних конфліктів) та зовнішньої політики держав, орієнтована на теоретично-прикладну та професійну підготовку бакалаврів, яка здійснюється із залученням структурних підрозділів органів державної влади, які відповідають за формування та реалізацію зовнішньої політики країни, іноземних дипломатичних представництв, міжнародних організацій тощо; знання іноземних мов.</p> <p>Ключові слова: політологія, міжнародні відносини, зовнішня політика, міжнародні організації, інтеграційні процеси, дипломатія.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Міждисциплінарна та ґрунтовна підготовка фахівців у царині політології міжнародних відносин, історико-культурного, суспільно-політичного, етнонаціонального та соціально-економічного розвитку країн світу, з вивченням іноземних мов.</p> <p>Практична підготовка забезпечує фахівців у реальному середовищі майбутньої професійної діяльності. У навчальному процесі використовуються новітні науково-практичні досягнення, реалізується системний підхід у формуванні змісту профільно-орієнтованих навчальних дисциплін.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Підготовлені в межах програми політологи у сфері міжнародних відносин мають можливість працювати за спеціальністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в органах публічної адміністрації України (органах державної влади й місцевого самоврядування), а також на підприємствах, в установах та організаціях як суто політичного спрямування, так і тих, що функціонують у різноманітних сферах суспільно-політичного життя та міжнародних відносин; - в академічних і науково-дослідних організаціях України та зарубіжних країн, пов'язаних з політологічною проблематикою, як самостійні наукові співробітники, та у складі проектних груп; - в органах влади та управління, у міжурядових та неурядових міжнародних організаціях, редакціях ЗМІ, як співробітники, з можливістю участі в розробці та реалізації рішень і проектів; - в апараті політичних партій, у міжнародних та українських громадських організаціях, що здійснюють проектну (консалтингову, консультативну, дослідницьку та аналітичну), а також інформаційну діяльність у сфері політики та міжнародних відносин, як співробітники, з можливістю розробки та реалізації рішень та проектів. <p>Політолог у сфері міжнародних відносин, здатний виконувати професійну роботу, зазначену в Національному класифікаторі України ДК 003:2010 «Класифікатор професій».</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Бакалавр може продовжувати освіту на другому (магістерському) рівні з політології та суміжних наук, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	

Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуалізований, творчий підхід, навчання через практичні підготовки. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі в навчальному процесі викладача і студента. Основним підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації викладачів, написання наукових робіт та розробка проектів, проходження практичної підготовки.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль у формі письмових екзаменів, есе, дайджестів, проектів, практик, курсових робіт, кваліфікаційної роботи. Оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів у ДТЕУ», «Положення про організацію освітнього процесу студентів».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. <i>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, міжнародних відносин та зовнішньої політики або у процесі навчання, здійснювати аналіз міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що передбачає застосування певних теорій міжнародних відносин, зовнішньої політики і міжнародних комунікацій, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.</i>

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
-------------------------------------	---

**Спеціальні (фахові,
предметні)
компетентності (СК)**

СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.

СК10. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК11. Здатність розуміти основи сучасного міжнародного права, його впливу на динаміку

міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК12. *Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси на європейському континенті та місце України в цих процесах.*

СК13. *Здатність розуміти основи геополітики та геостратегії суб'єктів міжнародних відносин.*

СК14. *Здатність аналізувати процеси світової політики і глобальні проблеми сучасності.*

7 – Програмні результати навчання

РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.

РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.

РН04. Мати навички професійної комунікації.

РН05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

	<p>PH14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>PH15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p> <p>PH16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.</p> <p><i>PH17. Аналізувати та оцінювати міжнародну ситуацію, спираючись на різні джерела інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.</i></p> <p><i>PH18. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.</i></p> <p><i>PH19. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики, поважати опонентів і їхню точку зору.</i></p> <p><i>PH 20. Визначати особливості та застосовувати вміння оцінювати впливи міжнародного середовища на функціонування держав, міжнародних організацій та інших акторів, встановлювати зв'язок між їх діяльністю.</i></p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Професорсько-викладацький склад, який залучений до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. 100% професорсько-викладацького складу, задіяного для викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчені звання за відповідною або спорідненими спеціальностями.

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам. У навчальному процесі використовуються комп'ютерні класи з потужними комп'ютерами та сучасним програмним забезпеченням. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці університету надають можливість доступу до Інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Студенти також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі Інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> ✓ офіційний веб-сайт https://knute.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; ✓ необмежений доступ до мережі Інтернет; ✓ наукова бібліотека, читальні зали; ✓ віртуальне навчальне середовище Moodle; ✓ навчальні і робочі плани; ✓ графіки навчального процесу; ✓ навчально-методичні комплекси дисциплін; ✓ дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практичних підготовок; ✓ методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), кваліфікаційної роботи тощо.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність здійснюється відповідно до укладених договорів про академічну мобільність.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність реалізується за рахунок укладання договорів про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають навчання студентів, видачу подвійного диплому тощо.</p>

**Навчання іноземних
здобувачів вищої освіти**

Умови та особливості освітньої програми в контексті навчання іноземних громадян: знання української мови на рівні не нижче В1.

2.Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	24
ОК 2	Історія політичних вчень	6
ОК 3	Теорія держави і права	6
ОК 4	Філософія	6
ОК 5	Теорія політики	6
ОК 6	Теорія міжнародних відносин	6
ОК 7	Інформаційні технології в професійній діяльності	6
ОК 8	Політичні системи та режими країн світу	6
ОК 8.1	КР із політичних систем та режимів країн світу	
ОК 9	Політична регіоналістика	6
ОК 10	Зарубіжна політологія ХХ-ХХІ століття	6
ОК 11	Партологія	9
ОК 12	Міжнародні відносини та світова політика	6
ОК 13	Політична конфліктологія та теорія переговорів	6
ОК 14	Міжнародні економічні відносини	6
ОК 15	Міжнародне публічне право	6
ОК 16	Політичне лобювання	6
ОК 17	Міжнародні організації	6
ОК 18	Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах	6
ОК 19	Зовнішня політика України	6
ОК 20	Політична аналітика та прогнозування	6
ОК 21	Політичні комунікації	6

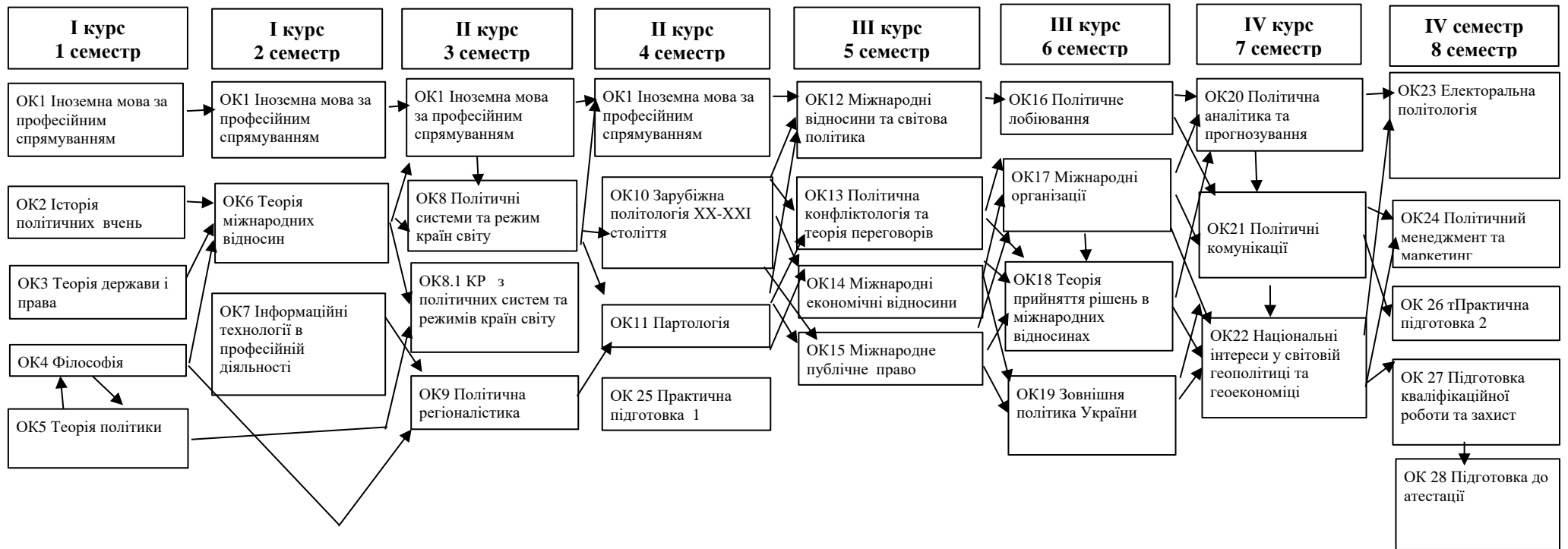
ОК 22	Національні інтереси у світовій геополітиці та геоекономіці	6
ОК 23	Електоральна політологія	4,5
ОК 24	Політичний менеджмент та маркетинг	4,5
ОК 25	Практична підготовка 1	3
ОК 26	Практична підготовка 2	6
ОК 27	Підготовка кваліфікаційної роботи та захист	6
ОК 28	Підготовка до атестації	3
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180
Вибіркові компоненти ОП		
ВК 1	Безпека життя	6
ВК 2	Громадські організації	6
ВК 3	Гуманітарна політика держави	6
ВК 4	Дипломатична та консульська служба	6
ВК 5	Дипломатичний та діловий протокол та етикет	6
ВК 6	Друга іноземна мова	6
ВК 7	Екологічна політика держави	6
ВК 8	Економічна теорія	6
ВК 9	Етнополітологія	6
ВК 10	Європейська інтеграція	6
ВК 11	Іміджологія	6
ВК 12	Інформаційні війни	6
ВК 13	Історія українського суспільства	6
ВК 14	Історія української культури	6
ВК 15	Конкурентна політика держави	6
ВК 16	Критичне мислення	6
ВК 17	Логіка	6
ВК 18	Масові комунікації	6
ВК 19	Медіапланування	6

ВК 20	Ораторське мистецтво	6
ВК 21	Політична еліта та лідерство	6
ВК 22	Політична етика	6
ВК 23	Політична культура та ідеологія	6
ВК 24	Політична психологія	6
ВК 25	Релігієзнавство	6
ВК 26	Світова культура	6
ВК 27	Соціальне лідерство	6
ВК 28	Соціологія	6
ВК 29	Соціологія громадської думки	6
ВК 30	Соціологія міжнародних відносин	6
ВК 31	Соціологія політики	6
ВК 32	Статистика	6
ВК 33	Теорія зв'язків з громадськістю	6
ВК 34	Теорія та практика демократії	6
ВК 35	Тероризм і політика	6
ВК 36	Українська мова (за професійним спрямуванням)	6
ВК 37	Філософія політики	6
ВК 38	Цільовий комунікативний курс англійської мови	6
Загальний обсяг вибірових компонент		60
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240

Для всіх компонентів освітньої програми формою підсумкового контролю є екзамен.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Компоненти / Компетентност і	О К 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	
ЗК1		+			+	+					+	+							+		+				+	+	+	+	
ЗК2	+																									+	+		
ЗК3		+	+	+		+						+							+					+				+	
ЗК4	+	+			+	+		+			+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5							+													+	+		+		+	+	+		
ЗК6	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7		+	+	+	+			+	+										+					+				+	
СК1		+			+						+																		
СК2		+		+	+			+		+			+		+	+	+	+		+		+	+				+	+	
СК3	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК4		+			+					+				+			+			+	+		+	+	+		+	+	
СК5			+			+		+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК6						+		+				+	+	+	+	+		+		+		+							
СК7		+						+	+										+		+							+	
СК8							+														+							+	
СК9							+			+																			
СК10			+		+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК11						+						+		+	+		+					+				+		+	
СК12						+						+		+	+		+		+	+		+			+	+	+		
СК13						+		+	+	+		+	+	+								+				+		+	
СК14					+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	

4.2. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньої програми

Компоненти / Компетентності	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11	ВК 12	ВК 13	ВК 14	ВК 15	ВК 16	ВК 17	ВК 18	ВК 19	ВК 20	ВК 21	ВК 22	ВК 23	ВК 24	ВК 25	ВК 26	ВК 27	ВК 28	ВК 29	ВК 30	ВК 31	ВК 32	ВК 33	ВК 34	ВК 35	ВК 36	ВК 37	ВК 38										
ЗК1		+				+									+						+		+		+	+										+				+								
ЗК2				+				+				+									+			+			+															+						
ЗК3	+						+		+				+			+		+				+		+	+			+	+				+			+						+						
ЗК4											+			+			+					+								+	+						+					+	+					
ЗК5						+							+							+								+												+								
ЗК6		+			+			+							+							+	+							+					+		+											
ЗК7								+			+			+		+								+				+		+				+			+											
СК1				+																		+					+								+		+											
СК2								+								+	+					+							+								+		+					+				
СК3		+									+					+								+						+							+	+			+							
СК4									+				+						+				+		+	+	+	+		+																		
СК5	+						+				+					+	+					+																		+				+	+			
СК6											+			+						+				+						+							+				+							
СК7												+										+								+																		
СК8																+										+	+										+			+					+			
СК9			+			+		+		+												+			+	+					+											+						
СК10											+											+									+						+		+									
СК11	+				+									+															+																			
СК12			+						+							+	+																								+							
СК13				+								+																																				+
СК14	+	+											+						+						+	+			+												+	+					+	

5.1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми

Компоненти / Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	
PH1		+			+	+						+	+				+								+	+	+	+	+
PH2	+								+	+			+			+		+								+	+	+	+
PH3		+	+	+			+	+		+	+				+		+	+	+	+								+	+
PH4	+								+			+	+								+			+	+	+	+	+	+
PH5			+			+			+					+				+								+			
PH6		+		+			+	+								+			+	+	+				+	+	+	+	+
PH7		+						+		+					+			+						+				+	+
PH8		+			+	+			+			+					+			+		+			+	+			
PH9		+	+	+							+				+				+					+			+		
PH10	+	+		+	+			+						+							+				+	+	+	+	+
PH11		+			+	+	+	+										+	+			+				+		+	+
PH12			+		+	+		+		+			+			+		+			+	+	+		+	+	+	+	+
PH13	+				+	+		+			+		+						+	+	+	+		+		+		+	+
PH14		+							+					+					+			+				+			+
PH15			+							+				+	+		+												
PH16	+		+						+		+	+	+			+			+	+	+								
PH17	+				+	+	+	+		+			+		+			+			+	+	+		+	+	+	+	+
PH18				+	+	+		+		+		+	+	+		+		+	+	+		+				+			
PH19	+		+		+	+		+	+	+	+		+					+	+		+	+	+		+	+		+	+
PH20				+	+	+		+					+	+				+	+			+			+	+	+	+	+

5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними вибічковими компонентами освітньої програми

Компоненти / Програмні результати навчання	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11	ВК 12	ВК 13	ВК 14	ВК 15	ВК 16	ВК 17	ВК 18	ВК 19	ВК 20	ВК 21	ВК 22	ВК 23	ВК 24	ВК 25	ВК 26	ВК 27	ВК 28	ВК 29	ВК 30	ВК 31	ВК 32	ВК 33	ВК 34	ВК 35	ВК 36	К 7	К 8			
PH1								+												+									+											+	
PH2	+						+				+		+														+				+							+			
PH3		+				+				+			+		+	+	+								+	+				+				+						+	
PH4	+		+						+			+		+										+			+		+			+									
PH5				+																+		+			+													+			
PH6					+					+			+		+	+							+						+	+			+		+		+		+		
PH7				+			+	+				+								+		+	+													+			+	+	
PH8					+					+		+													+	+			+	+	+				+						
PH9	+									+						+	+		+		+															+				+	
PH10		+				+										+	+	+				+								+						+	+				
PH11			+					+	+		+		+							+					+	+		+			+							+			
PH12													+									+	+							+			+		+		+			+	+
PH13	+					+	+							+																							+				
PH14		+	+		+							+								+					+		+	+			+							+			
PH15				+					+	+		+							+		+								+		+							+			
PH16											+																				+					+					
PH17					+		+												+			+	+	+					+			+		+		+					
PH18				+					+				+		+	+		+							+	+				+									+	+	
PH19			+					+				+		+							+	+							+					+							
PH20		+														+	+						+														+				+

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни)

4.1. Назва. ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жеронкіна О. Л., старший викладач кафедри сучасних європейських мов.

Результати навчання. Дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою: знання предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки, здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах, здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні, здатність аналізувати процеси світової політики і глобальні проблеми сучасності, вільно спілкуватися державної та однією з іноземних мов усно і письмо у професійній діяльності, мати навички професійної комунікації, вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах, вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні, презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань, аналізувати та оцінювати міжнародну ситуацію, спираючись на різні джерела інформації про міжнародні та зовнішньополітичної події та процеси, брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики, поважати опонентів і їхню точку зору.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Вхідний рівень володіння іноземною мовою B1.

Зміст. Опанування навчальною дисципліною «Іноземна мова за професійним спрямуванням» передбачає:

- Поглиблене вивчення професійної лексики, необхідної для розуміння та аналізу міжнародних відносин, політичних процесів, дипломатії, міжнародного права та економіки.
- Вдосконалення навичок усного мовлення через дебати, дискусії, презентації на актуальні теми міжнародних відносин та політики.
- Розвиток навичок писемного висловлювання на іноземній мові..

- Вивчення граматичних структур, що використовуються в професійному контексті.
- Навчання методам аналізу фахових текстів, з акцентом на розуміння глибинного змісту, виявлення основних ідей та аргументації.
- Переклад спеціалізованих текстів, професійної літератури, документів, статей, що вимагає глибокого розуміння тематики та точності у використанні спеціалізованої лексики.

Дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є важливою складовою у підготовці спеціалістів, які планують будувати кар'єру у міжнародній політиці, дипломатії, міжнародних організаціях або галузі міжнародного права. Курс забезпечує студентів необхідними знаннями та вміннями для ефективного спілкування та професійної діяльності на міжнародній арені.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. English for Political Science : підручник / А.Г. Латигіна, Н.А. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 412с.
2. Кнодель Л. В. English for political science (Англійська для політології): посібник. / Л. В. Кнодель. – К.: 2019. – 329 с.
3. Дубініна О.В. English Grammar : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Київ: КНТЕУ, 2020. 288 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття, самостійна робота. Інтерактивні методи та технології викладання, комп'ютерне тестування.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська / німецька / французька.

4.2. Назва. ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЧЕНЬ

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Воробйова А. Ю., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання: оволодіння загальними та фаховими компетентностями і досягнення студентами програмних результатів навчання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія» повної загальної освіти.

Зміст. Вступ. Предмет дисципліни «Теорія політичних вчень». Поняття і загальна характеристика політичних вчень. Функції політичної теорії. Методологічні засади та основні завдання вивчення дисципліни. Структура

політичної теорії. «Політична ідеологія» як синонім політичної теорії. Основні етапи розвитку світової політичної думки. Розвиток політичних вчень в Україні (IX – XIX ст.). Політичні ідеї українських мислителів XX ст. Теоретичне підґрунтя сучасних політичних ідеологій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Марчук В. П. Історія політичних і правових вчень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Марчук, Г. В. Марчук. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — 480 с.

2. Алексеев В. М. Взаємовідносини держави та суспільства : навч. посіб. / В. М. Алексеев, Н. А. Липовська. – Дніпро: ГРАНІ, 2019. – 172 с.

3. Історія держави і права зарубіжних країн : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Бандурки. Харків: Майдан, 2020. - 618 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, «круглі столи», конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гуржій Т.О., проф., докт. юрид. наук, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Формування загального уявлення про компаративістику, усвідомлення важливості її вивчення в контексті теоретичної і практичної значущості. Ознайомлення з основними правовими системами сучасного світу, особливостями їх правових джерел і функціонування найважливіших правових інститутів. Подальше використання набутих знань в ході вивчення інших соціально-гуманітарних та правових дисциплін.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Право» повної загальної середньої освіти.

Зміст. Теоретико-правові основи порівняльного правознавства. Методологія порівняльного правознавства. Генезис порівняльного правознавства. Класифікація основних правових систем сучасності. Порівняльне правознавство і міжнародне право. Романо-германська правова сім'я. Правові системи, що тяжіють до континентального типу. Англо-американська правова сім'я. Правові системи, що тяжіють до типу загального права.

Правові системи релігійного типу: мусульманське (ісламське) право, індуське право, іудейське (єврейське) право, канонічне право. Правові системи традиційного типу держав Далекого Сходу. Правові системи змішаного типу. Правова система України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Теорія держави і права. Марчук В.М., Ніколаєва Л.В., Гуржій Т.О. підручник. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. - 423 с.
2. Крестовська Н.М. Теорія права і держави: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. - 584 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ: Алерта, 2021. - 528 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття із використанням інтерактивних методів навчання, у т.ч.: «мозковий штурм», дискусія, «займи позицію», робота в парах, дебати.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (письмове/усне тестування, опитування; перевірка есе/презентацій);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. ФІЛОСОФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Морозов А. Ю., проф., д-р філос. наук, проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи психології», «Історія України» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Філософія як світогляд і наука. Онтологія. Філософське вчення про буття. Діалектика. Філософська теорія розвитку. Філософія людини. Філософія свідомості. Гносеологія. Філософія пізнання. Філософія науки і техніки. Філософія суспільства. Філософія цивілізації. Філософія культури. Філософія історії. Філософія економіки. Філософія політики та права. Філософія моралі. Філософія майбутнього.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.
2. Філософія. Хрестоматія / під ред. Морозова А. Ю., Кулагіна Ю. І. – Київ : КНТЕУ, 2021. – 380 с.

3. Філософія : підручник / В.С.Бліхар, М.М.Цимбалюк, Н.В.Гайворонюк, В.В.Левкулич, Б.Б.Шандра, В.Ю.Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. – 440 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, дуальні, лекції-дискусії); семінарські заняття (робота в малих групах, семінари-тренінги).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування, захист проєктів);
– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5.Назва. ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Виховання культурно розвинутого студентства, оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, отримання мотивації до поглиблення знань і професійних якостей. Надання глибоких знань у царині теоретичних засад політології та методології її пізнання і формуванні цілісної, логічної, послідовної системи знань про світ політичного.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія України» рівня загальної середньої освіти.

Зміст. Політика як суспільне явище. Соціальна природа політики. Основи кратології як науки про владу. Політична система суспільства. Держава — головний інститут політичної системи. Громадсько-політичні об'єднання в політичній системі суспільства. Політичні еліти та політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість. Політика як міжнародний процес.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч.посібник/С.Д. Гелей, С.М.Рутар. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 348 с.

2. Кресіна І.О. Правова політологія. Академічний курс: підручник / І.О. Кресіна. - К. : Юридична думка, 2021. - 480 с.

3. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної думки): Підручник/ П.П. Шляхтун. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 472 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування комплексного розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та міжнародної політики, політичних інститутів і процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики і політики окремих країн та регіонів, а також володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Філософія», «Теорія держави і права».

Зміст. Предмет і завдання дисципліни. Джерельна база вивчення дисципліни «Теорія міжнародних відносин». Структура теорії міжнародних відносин. Історичні корені досліджень і засади формування уявлень про систему міжнародних відносин. Вестфальська система міжнародних відносин: характеристика і основні складові. Теорія міжнародних відносин після Другої світової війни. Теоретичні школи і напрями в теорії міжнародних відносин. Модерністська (біхевіористська) революція. Неореалізм та наолібералізм. Неоструктуралізм в теорії міжнародних відносин. Сучасні тенденції розвитку науки про міжнародні відносини. Неокласична та критична геополітика. Постмодерністські підходи в теорії міжнародних відносин. Соціалконструктивізм. Поліморфність сучасних ліберальних досліджень міжнародної реальності. Критичні підходи в науці міжнародних відносин: комунікативна парадигма. Критичні підходи в науці міжнародних відносин: неограмшизм. Міжнародна політична економія в науці міжнародних відносин. Феміністські підходи у міжнародних відносинах. Сутність безпеки. Наукові школи про безпеку і загрози людству. Глобальні загрози людству, пошуки заходів їхньому протистоянню. Пакс-американа і інтеграція по-європейськи. Місце і роль України в сучасній системі міжнародних відносин.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Історія міжнародних відносин: підруч. / І.В. Алексеєнко, А.Х. Маргулов, І.А. Єремєєва, М.В. Несправа. – Дніпро: ДДУВС, 2020. – 228 с.
2. Мальський М., Мацях М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2018. – 461 с.
3. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. - 156 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська

4.7. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тип. Обов'язкова

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дивак В. В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних систем.

Результати навчання. Формування у студентів умінь застосовувати інформаційно-комунікаційні технології з метою ефективного розв'язання різноманітних завдань щодо отримання, обробки, збереження, подання інформації, які пов'язані з майбутньою професійною діяльністю в умовах інформаційного суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Інформатика».

Зміст. Використання хмарних сервісів у навчанні та у подальшій професійній діяльності. Архітектура та програмне забезпечення персонального комп'ютера. Офісна комп'ютерна техніка та програмне забезпечення. Текстовий процесор MS Word. Технології створення, редагування та форматування презентацій. Обробка інформації у середовищі табличного процесора MS Excel. Концепції побудови комп'ютерних мереж. Інтернет-технології обробки інформації. Фінансово-економічні розрахунки в MS Excel. Основи безпеки інформаційних технологій та комп'ютерних мереж

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Апатова Н, Гончарова О. Інформатика для економістів. Навчальний посібник. / Н. Апатова. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 456 с.

2. Буйницька О. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Підручник. К: Центр навчальної літератури, 2019. – 240 с.

3. Ford R. Web Design. The Evolution of the Digital World 1990 –Today (multilingual Edition) (MI: MIDI) / TASCHEEN; Multilingual edition (December 7, 2019) – 640 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні); практичні заняття (з використанням засобів обчислювальної техніки).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. ПОЛІТИЧНІ СИСТЕМИ ТА РЕЖИМИ КРАЇН СВІТУ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Барановський Ф. В., проф., док. політ. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Опанування студентами основних моделей політичного розвитку країн – основних гравців на міжнародній арені з обов'язковим вивченням стану політичної системи конкретної країни, як стійкої форми людських відносин, за посередництвом якої приймаються і проводяться в життя авторитетно-владні рішення у конкретному суспільстві.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин».

Зміст. Політична система: суть, структура та функції. Типологія політичних систем та режимів. Сутність та причини виникнення тоталітаризму. Авторитарний політичний режим. Трансформація політичних режимів. Демократія як політичний режим. Форми правління у контексті глобалізації. Політична система США. Політична система Канади. Вестмінстерська демократія Великої Британії. Політична система Франції – країни трьох революцій. Федеративна республіка Німеччини: демократія, корпоративізм, федералізм. Еволюція політичних систем учасників СНД: компаративний аналіз. Протиріччя процесу модернізації у сучасній Росії. Основні напрямки, особливості та проблеми розвитку політичної системи України. Політичні системи та політичний розвиток держав Східної й Південно-Східної Азії. Становлення й розвиток політичних систем країн Південної Азії. Політичні системи та тенденції політичного розвитку країн Близького Сходу. Формування й еволюція політичних систем країн Тропічної й Південної Африки. Політичні системи республік Латинської Америки: теорія й практика.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Рутар С. М., Гелей С. Д. Політологія. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 348 с.
2. Требін М. П., Герасіна Л. М., Поліщук І. О., Сахань О. М. Політологія. Підручник. Х.: Право, 2020. 462 с.
3. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2023. 256 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування, курсова робота);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. ПОЛІТИЧНА РЕГІОНАЛІСТИКА

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада Воробйова Г.Ю., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Отримання студентам розуміння особливостей суспільно-політичного устрою регіонів, особливостей функціонування політичної влади на місцевому рівні, а також способи реалізації державної регіональної політики.

Вивчення особливостей макрополітичних процесів на регіональному і місцевому рівнях (політичних режимів, еліт, політичної свідомості й поведінки тощо), специфічні аспекти регіонального і місцевого управління, щільно пов'язані з процесами загальнонаціонального масштабу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія України» рівня загальної середньої освіти.

Зміст. Теорії політичної регіоналістики й територіального розвитку. Сучасний регіоналізм: світовий досвід. Регіоналізм, регіоналізація і глобалізація. Регіоналізм як «вимоги регіонів», регіоналізація як «відповідь центру», регіоналізм як соціокультурна доктрина. Види регіоналізму: політичний, економічний, культурний. Європейський досвід регіоналізації. Підсумки регіоналізації: досвід федеративної Бельгії, регіоналізованих унітарних держав – Італії, Іспанії і Великобританії, унітарних держав передання повноважень – Франції, Нідерландів, Португалії.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Мідделаар Л. Нова політика Європи: десять років політичних криз; пер. з англ. О. Панича: монографія. Київ: Дух і літера, 2021. 408 с.

3. Панченко Т. В. Політична регіоналістика: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 188 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЗАРУБІЖНА ПОЛІТОЛОГІЯ ХХ-ХХІ СТОЛІТТЯ

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А. М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Зарубіжна політологія ХХ-ХХІ століття» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних теоретичних знань з зарубіжної політології ХХ-ХХІ століття, цілісного уявлення про сучасний науковий дискурс політики, інституціоналізацію політичної науки в ХХ ст., новітні методологічні підходи до вивчення політичних процесів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин», «Політична регіоналістика».

Зміст. Інтерпретація політики в концепціях ХХ-ХХІ століття. Особливості національних шкіл політології. Біхевіоризм та постбіхевіоризм у розвитку політичної науки. Структурний функціоналізм у політології. Технократизм як напрям політичної думки. Тоталітаризм як специфічна проблема політичної думки ХХ-ХХІ ст. Феномен масового суспільства. Моральна дилема в політиці в кінці ХХ – початку ХХІ ст. Громадянське суспільство як необхідна умова демократії. Вивчення електоральної поведінки населення. Метаморфози влади в ХХ-ХХІ ст. Політичні концепції інформаційного та мережевого суспільства. Політико-трансформаційні процеси в ХХ-ХХІ ст. Економічний підхід до розуміння політики. Актуальні проблеми глобалізованого світу ХХІ ст.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л. : «Новий Світ – 2000», 2020. – 1000 с.

2. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної думки): Підручник/ П.П. Шляхтун. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 472 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ПАРТОЛОГІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026

Семестр. IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада: Міщенко А. М., к. політ. наук., доцент кафедри філософії, соціології та політології

Результати навчання. Всебічний аналіз феномену політичної партії, визначення тенденцій розвитку, ролі і місця політичних партій в політичній системі суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Політична регіоналістика», «Зарубіжна політологія XX-XXI століття».

Зміст. Вступ. Суть поняття “політична партія”. Походження партій та їх роль у житті суспільства. Етапи історичного розвитку партій. Етапи становлення теорії політичних партій і партійних систем. Елементи політичної партії. Функції політичних партій. Партійне керівництво. Типологія політичних партій. Політична ідеологія в діяльності політичних партій. Партійна система. Типологія партійних систем. Характеристика головних типів партійних систем. Політичні партії України. Партійна система України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Party politics in European microstates/ Fernando Casal Bertoa, Patric Dumont. – 2022- 250 с.

2. Political Parties/ Seth Masket, Hans Noel.- W W NORTON & Company, 2021 – 432 с.

3. Political Parties Abroad: A New Arena for Party Politics/ Tudi Kernalegenn, Emilie van Hauteю- Routledge, 2020 – 274 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дугінець Г.В., проф., докт. екон. наук. завідувач кафедри світової економіки.

Результати навчання. Формування у студентів умінь і навичок щодо ефективного використання набутих знань для самостійного аналізу процесів та явищ міжнародних економічних відносин;

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Зарубіжна політологія XX-XXI століття».

Зміст. Предмет вивчення дисципліни «МЕВ», його місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, етапи формування, фактори розвитку. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Еволюційні періоди формування МЕВ. Середовище МЕВ, Міжнародний поділ праці (МПП) та кооперація виробництва. Міжнародна економічна інтеграція. Міжнародна торгівля як провідна форма МЕВ. Регулювання міжнародної торгівлі. МЕВ у сфері послуг. Міжнародний рух капіталу. Міжнародне інвестиційне співробітництво. Міжнародне портфельне інвестування. Міжнародний фондовий ринок. Світова валютнофінансова система. Платіжний баланс та міжнародні розрахунки. Міжнародні кредитні відносини. Міжнародна міграція робочої сили Міжнародний науково-технічний обмін. Електронна торгівля в системі МЕВ. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ. Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЕВ. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 464 с
2. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. / [ред. В.В. Козик, М.А. Зайця] – О.: ТОВ Плутон, 2018. - 352 с.
3. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. – К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. – 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Тематичні та проблемні лекції, практичні заняття у формі дискусії «за проти», аналіз актуальних статей по темам, презентації проектів у малих групах, написання тематичних есе на актуальні теми.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. ПОЛІТИЧНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системних знань про основи політичної конфліктології; ознайомлення з сучасними концепціями теорії конфліктів в міжнародних відносинах; виокремлення особливостей міжнародних

зовнішньополітичних комунікацій та міжнародних комунікативних технологій; ознайомлення з основними правилами проведення переговорів та основних протокольних складових переговорного процесу; формування вмій та навичок студентів аналізувати перебіг переговорного процесу та прийняття рішень при переговорах в екстремальних умовах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Партологія», «Міжнародні відносини та світова політика».

Зміст. Значення конфліктології в сучасному суспільстві. Історія становлення і розвитку конфліктології. Сучасні теорії конфлікту. Конфлікт як соціальне явище. Механізм виникнення конфлікту. Статична й динамічна характеристика конфліктів. Конфлікт як форма поведінки. Типологія конфліктів. Міжнародний політичний конфлікт. Етнонаціональний конфлікт. Основні підходи до вивчення та аналізу конфлікту. Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів. Теорія переговорів. Переговорний процес та його основні характеристики. Стратегія та тактика переговорів. Посередництво в конфлікті та переговорному процесі. Проблеми формування переговорної культури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник/ Укладачі: А. Є. Адамович, О. М. Максимець, ТДАТУ. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 264 с.

2. Петрінко В.С. Конфліктологія. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

3. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб.: для студентів ВНЗ / Тетяна Петрівна Яхно, Ірина Олегівна Куревіна ; Вищий навч. закл. Укоопспілки "Львівська комерційна академія". – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 168 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, семінарські заняття з використанням інтерактивних технологій, самостійна робота студентів.

Методи та оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Лежєцьокова В.Г., к.е.н., доц., доцент кафедри світової економіки.

Результати навчання.

- формування у студентів умінь і навичок щодо ефективного використання набутих знань для самостійного аналізу процесів та явищ міжнародних економічних відносин;
- засвоєння методичних підходів до оцінки стану та тенденцій розвитку основних форм міжнародних економічних відносин, що дозволяє використовувати емпіричний та статистичний аналіз зовнішнього міжнародного середовища для обґрунтування стратегій зовнішньоекономічної діяльності;
- розуміння студентами основних закономірностей розвитку процесів міжнародних економічних відносин та обґрунтування ними сценаріїв можливостей та загроз, які супроводжують входження вітчизняних суб'єктів ЗЕД на різні сегменти світового ринку товарів та послуг;
- аналізування напрямків трансформації міжнародних економічних відносин, перспектив зміни економічного лідерства у світі, переміщення центру зосередження капіталу у світі, зміну економічної парадигми розвитку;
- розуміння основних методів ведення торговельних війн та причин й наслідків застосування економічних санкцій;
- формування комплексного підходу до розуміння механізмів включення України в міжнародний поділ праці та кооперацію в різних сферах економіки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні відносини та світова політика».

Зміст. Міжнародні економічні відносини як економічна категорія. Світове господарство: об'єктивні умови становлення та особливості його розвитку. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Середовище розвитку МЕВ. Міжнародний поділ праці (МПП) та міжнародна спеціалізація. Міжнародна економічна інтеграція та дезінтеграція в МЕВ. Міжнародна торгівля товарами як основна форма МЕВ. Регулювання міжнародної торгівлі товарами. Міжнародні торгівельні війни та економічні санкції в системі МЕВ. МЕВ у сфері послуг. Міжнародний рух капіталу в системі МЕВ. Міжнародна інвестиційна діяльність. Глобальна валютно-фінансова система. Платіжний баланс в системі МЕВ. Міжнародні валютно-кредитні відносини. Міжнародна трудова міграція як форма МЕВ. Міжнародні науково-технічні відносини. Глобалізація економічного розвитку.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Міжнародні економічні відносини : підручник / авт.: А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П.Кудирко та інші; за заг.ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : КНТЕУ, 2017. – 611с.
2. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. – Дніпро: Арт-Прес, 2023. – 400 с.

3. Економічні санкції у сучасному світовому господарстві: монографія/ О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О. Заблоцька та ін.; за ред. О.І. Шниркова. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 239 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Тематичні та проблемні лекції, практичні заняття у формі дискусії «за проти», аналіз актуальних статей по темам, презентації проектів у малих групах, розв'язання задач, підготовка аналітичних звітів, написання есе на актуальні теми.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне та письмове опитування, тестування, розв'язання задач, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.15. Назва. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026 /2027

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельниченко Н.О., канд. юрид. наук, доц., доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Студент повинен знати: особливості предмету міжнародного публічного права; місце і роль міжнародного публічного права в системі права; роль міжнародного публічного права у регулюванні міжнародних відносин, у зміцненні міжнародного миру і безпеки; взаємодію міжнародного права з внутрішньодержавним правом; джерела міжнародного публічного права; основні принципи міжнародного права; суб'єкти міжнародного публічного права; мирні засоби вирішення міжнародних спорів; правовий статус території та населення у міжнародному праві; основні галузі міжнародного права. Студент повинен уміти: самостійно аналізувати положення міжнародних договорів, рішення міжнародних організацій, розрізняти суб'єктів міжнародного права та галузі міжнародного права, визначати співвідношення міжнародного та національного права, кваліфікувати порушення міжнародного права для притягнення до міжнародно-правової відповідальності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство».

Зміст. Поняття міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Джерела міжнародного права. Основні принципи сучасного міжнародного права. Норми міжнародного права. Право міжнародних договорів. Міжнародний правотворчий процес. Право міжнародних організацій. Право міжнародної відповідальності. Міжнародно-правові санкції. Право зовнішніх зносин. Права людини і міжнародне право. Міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинністю. Територія і міжнародне право. Правові наслідки змін суверенітету на територію. Міжнародно-правові засоби розв'язання

міжнародних спорів. Міжнародне економічне право. Міжнародне морське право. Міжнародне право навколишнього середовища. Міжнародне повітряне і космічне право.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.

2. Міжнародне публічне право: навч.-метод. посібник / Н.В. Кирилюк, А.З. Маник, С.М. Задорожна. Чернівці, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2021. 268 с.

3. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 Т. / за заг. ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1. Основи теорії. 416 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усне/письмове тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен письмовий, курсова робота).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. ПОЛІТИЧНЕ ЛОБІЮВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027

Семестр. VI

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада Барановський Ф. В., професор, докт. політ. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Володіння науковим світоглядом, культурою мислення, формування здатності виявляти та застосовувати основні методи та технології лобістської діяльності, кваліфіковано використовувати основи правових знань в сфері лобістської діяльності та застосовувати відповідні нормативно-правові акти в професійній діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Теорія міжнародних відносин», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Концептуальні підходи до визначення лобізму. Визначення суб'єктів, об'єктів та предмету лобістської діяльності, їх класифікація. Плюралістичне та корпоративне лобіювання. Типологія та функції лобізму. Поняття «цивілізований», «міжнародний», «іноземний», «етнічний» лобізм. Основні методи та технології лобіювання. Правові моделі лобістської діяльності: англосаксонська та континентальна. Особливості регулювання та тенденції функціонування лобі-діяльності в США. Лобізм у Європейському Союзі: правовий та практичний аспект. Особливості становлення інституту лобізму в Україні. Міжнародний лобізм: проблема визначення поняття. Лобі-групи в

міжнародних відносинах. Транснаціональні інтереси підприємницьких кіл і їх вплив на зовнішню політику держави. Зовнішньополітичні інтереси етнічних спільнот і способи їх реалізації. Роль політичних партій у формуванні зовнішньополітичного курсу держави. Міжнародні групи суспільних інтересів, особливості їх впливу на міжнародні відносини.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Громадські організації та органи державного управління: питання взаємовідносин: навч. посібник / Хмельницький ун-т управління та права. Центр дослідження проблем публічного права / Н. Р. Нижник (заг. ред.), В. М. Олуйко (заг. ред.). – Хмельницький: ХУУП, 2017. - 236 с.
2. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин. Навчальний посібник / В.Ф. Цимбалістий / – Львів: Новий Світ, 2018. – 360 с.
3. Яковлев Д. В. Політична взаємодія як комунікативний процес: медіатизація, демократизація, раціоналізація: монографія / Д. В. Яковлев. – Одеса: Астропринт, 2019. – 288 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Будзяк В.М. професор, д.е.н., професор кафедри міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування у студентів цілісної уяви про специфіку діяльності міжнародних організацій; засвоєння категоріального апарата, що обумовлює створення і функціонування міжнародних організацій; розуміння цілей, завдань та функцій міжнародних організацій в регулюванні світогосподарських зв'язків і міжнародних відносин, їх механізму, норм і правил діяльності; набуття практичних навичок аналізу діяльності різних міжнародних організацій, їх впливу на розвиток певних галузей міжнародних відносин, політику окремих держав; уміння шляхом аналізу визначити вигоди й можливі втрати від участі країни в тих або інших міжнародних організаціях; формування комплексного підходу до розуміння механізмів включення України в міжнародні організації.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Зовнішня політика України», «Міжнародне публічне право».

Зміст. Міжнародні організації, їх роль та функції в регулюванні світогосподарських зв'язків. Механізм функціонування міжнародних організацій. Міжнародні організації системи Організації Об'єднаних Націй (ООН). Система міжнародних валютно-фінансових організацій. Міжнародні регіональні валютно-фінансові організації. Міждержавні організації загальної компетенції та багатосторонні міждержавні організації з регулювання світових товарних ринків та ринків послуг. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Міжнародні організації у сфері стандартизації та сертифікації продукції. Міжнародні неурядові організації. Регіональні інтеграційні угруповання. Діяльність України в міжнародних організаціях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Козак Ю.Г. Міжнародні організації: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2021. 280 с.
2. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2020. 280 с.
3. Яковенко Н.Л. Міжнародні організації у сфері безпеки. НАТО, ОБСЄ: навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2020. 367 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням презентацій, дискусії, роботи в малих групах, захисту індивідуальних і групових проектів.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, перевірка презентацій, доповідей, індивідуальних та групових проектів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Ознайомити студентів з особливостями процесу прийняття політичних рішень, з концептуальними моделями та емпіричними методами прийняття політичних рішень в міжнародних відносинах. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти та мати практичні навички з формалізації практичних задач відповідно до методів теорії прийняття рішень; використання методів побудови системи альтернатив в процесі підготовки прийняття рішення; вибору оптимального рішення шляхом використання практичних методів прийняття політичних рішень.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Зовнішня політика України», «Міжнародне публічне право».

Зміст. Сутність процесу прийняття рішення. Системний аналіз у прийнятті рішення. Теоретико-методологічні засади прийняття політичних рішень. Особливості та механізми прийняття політичних рішень. Загальні принципи теорії прийняття політичних рішень. Підтримка прийняття зовнішньополітичних рішень в міжнародних відносинах. Методи критеріального аналізу систем міжнародних відносин. Методи експертних оцінок та голосування в теорії прийняття політичних рішень. Методи дерева цілей та аналізу ієрархій при прийнятті політичних рішень в міжнародних відносинах. Методи теорії ігор при прийнятті політичних рішень. Методи мережевого аналізу при прийнятті політичних рішень в міжнародних відносинах.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Історія міжнародних відносин : підруч. / І.В. Алексеєнко, А.Х. Маргулов, І.А. Єремєєва, М.В. Несправа. – Дніпро: ДДУВС, 2020. – 228 с.
2. Катренко А.В. Теорія прийняття рішень: підручник для студ. вищ. закладів / Катренко А.В., Пасічник В.В. – К., 2019. – 440 с.
3. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. - 156 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дугінець Г. В. проф., д.економ. наук, завідувач кафедри світової економіки.

Результати навчання. Здобуття знань щодо цілісного уявлення про напрями, принципи та зміст зовнішньої політики України на різних етапах її розвитку.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин».

Зміст. Зовнішня політика України як об'єкт дослідження. Історичні етапи формування зовнішньої політики України. Інституційний механізм реалізації зовнішньої політики. Основні напрями стратегічного партнерства України. Європейський Союз у зовнішній політиці України. Національні інтереси

України на пострадянському просторі. Відносини України з країнами Азії, Африки та Латинської Америки. Проблеми безпеки у зовнішній політиці України. Економічний вимір зовнішньополітичної діяльності України. Участь України у діяльності ООН та її спеціалізованих установ.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/ засоби.

1. Волошин Ю.О. Зовнішня політика України в умовах європейської інтеграції: проблеми конституційно-правового забезпечення: монографія / Ю. О. Волошин, С. В. Папаяні; Маріуп. держ. ун-т, Представництво Європ. орг. публіч. права в Україні. - Одеса: Фенікс, 2018. – 232 с.

2. Дорош Л. О., Івасечко О. Я., Турчин Я. Б. Зовнішня політика України: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 348 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання: проблемні лекції, практичні завдання з використанням ситуаційних вправ та логічних задач, тренінги.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, перевірка індивідуальних завдань, колоквиум, тестування);
- підсумковий контроль –(екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. ПОЛІТИЧНА АНАЛІТИКА ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Барановський Ф. В., проф., докт. політич. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Політична аналітика і прогнозування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних теоретичних знань з політичного аналізу та прогнозування, формування необхідних умінь упровадження аналітичних технологій у політичній діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Політичний аналіз і прогнозування: предметне поле. Від проблеми до знання: теоретичний і прикладний рівні політичного аналізу. Методологічний рівень політичного аналізу. Підготовка до політичного аналізу. Поняття програми дослідження. Проблема, предмет і мета дослідження. Вимірювання в політичному аналізі. Операціоналізація понять. Висування і перевірка гіпотез. Інформаційне забезпечення політичного аналізу і прогнозування. Критерії формування інформаційного забезпечення. Джерела інформації та

методи збору даних Статистичні методи в політичному аналізі. Методи аналізу документів. Традиційний метод аналізу документів. Контент-аналіз. Становлення методу і розширення сфери його застосування. Експертні методи в політичному аналізі і прогнозуванні. Моделювання в політичному аналізі і прогнозуванні. Когнітивне моделювання. Політичні події та ситуації як особливі об'єкти політичного аналізу. Івент-аналіз: створення методу. Процес кодування даних. Штучні нейронні мережі. Біологічні і штучні нейронні мережі. Сценарні методи політичного прогнозування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Горбатенко В. Футурологія і політика: посібник. Київ: Академія, 2019. 288 с.
2. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії Монографія. Київ: Наш формат, 2019. 608 с.
3. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: навч. посібник; 2-ге вид. Київ: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2019. 128 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.21. Назва. ПОЛІТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Воробйова Г.Ю. канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Політичні комунікації» спрямована на формування цілісного уявлення студентів про політику як засіб комунікації, розуміння комунікації як сукупності прийомів і методів інформаційного впливу на суспільство в політичній сфері, у зв'язках з конкретно-історичною діяльністю політичних акторів з приводу влади, владно-управлінських відносин в суспільстві.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Міжнародні організації», «Політична конфліктологія та теорія переговорів».

Зміст. Політичні комунікації в соціальній системі суспільства. Класичні теорії політичних комунікацій. Основні теоретичні моделі політичних комунікацій. ЗМІ в сучасному комунікативному просторі політики. Трансформації політичних комунікацій у контексті переходу до інформаційного суспільства. Держава в процесі політичних комунікацій.

Партії, лідери, лобістські групи в процесі політичних комунікацій. Маркетингові та немаркетингові форми політичних комунікацій. Інформаційні технології та політичний «паблік рілейшнз». Політичні комунікації під час виборчого процесу. Неформальні політичні комунікації як елемент політичної боротьби. Політичні міфи та інформаційна війна в системі політико-комунікаційного процесу. «Електронна демократія» як комп'ютеропосередкована форма політичних комунікацій. Розвиток політичних комунікацій в Україні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бебик В.М., Мякушко Н.С. Соціальна глобалістика: навчальний посібник. К.: Талком, 2020. - 230 с.

2. Недбай В. В. Сучасні політичні комунікації: медійно-технологічний аспект: монографія / В. В. Недбай. – Одеса: Фенікс, 2018. – 328 с.

3. Гончарук –Чолач Т. В. Засоби масової комунікації в політичному житті суспільства: навчальний посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. - 252 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.22. Назва. НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ В СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ ТА ГЕОЕКОНОМІЦІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В., доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці» спрямована на формування цілісного уявлення студентів про національні інтереси держав у різних регіонах світу в умовах глобалізації й регіоналізму; механізмів реалізації геополітичних та геоекономічних інтересів; основних термінів, які вживаються при аналізі геополітичних та геоекономічних інтересів у світовій політиці.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин», «Політична конфліктологія та теорія переговорів».

Зміст. Основні наукові геополітичні категорії і поняття. Геополітичне положення країни: сутність, властивості, значення. Історіографія до дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці». Концептуальні засади формування геополітичних інтересів держав. Геополітичні та геоекономічні інтереси у відносинах держав Європейського Союзу. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці України.

Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах близькосхідних держав. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Вегеш М. М., Петрінко В. С. Геополітична енциклопедія: Навчальний посібник. 2020. 676 с.

2. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.

3. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин у період постмодерну та становище України: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 154 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій. Написання і захист курсової роботи з дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та гео економіці»

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (курсова робота, екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.23. Назва. ЕЛЕКТОРАЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування розуміння теорії та практики виборчого процесу шляхом порівняльного аналізу виборчих систем у різних державах світу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Політичні комунікації», «Політична аналітика та прогнозування».

Зміст. Вступ. Поняття виборчої системи. Типологія виборчих систем. Мажоритарні виборчі системи: абсолютної більшості, відносної більшості та кваліфікованої більшості. Пропорційні виборчі системи: з жорсткими списками, з напівжорсткими списками, з преференціями, система

панаширування. Змішані виборчі системи: система з єдиним голосом, що не допускає його передачі, обмежене голосування, кумулятивне голосування. Система єдиного перехідного голосу. Система єдиного неперехідного голосу. Переваги та недоліки різних типів виборчих систем. Роль виборчої системи у формуванні партійної системи держави. Географія використання виборчих систем. Виборчі системи в регіональному аспекті: європейська, англо-американська моделі. Виборчі системи в недемократичних державах. Електоральні традиції. Зміна виборчої системи: передумови та труднощі реалізації. Трансформації виборчої системи України. Вибір оптимальної виборчої системи для України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Бондаренко Б., Задоя К., Калмиков Д., Кириченко Ю., Хавронюк М., Шехавцов Р. Відповідальність за порушення виборчого законодавства: посібник для членів виборчих комісій, поліцейських, слідчих та суддів / за ред. М. Хавронюка. Київ : «АК-Group», 2019. 122 с.
2. Кресіна І.О. Правова політологія. Академічний курс: підручник / І.О. Кресіна. К. : Юридична думка, 2021. - 480 с.
3. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної думки): Підручник/ П.П. Шляхтун. К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 472 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, рольові ігри, колоквіуми.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.24. Назва. ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Вивчення сутності, характеру, закономірностей та основних функцій політичного менеджменту та маркетингу; ознайомлення зі специфікою функціонування політичного ринку, виборчої інженерії та політичного рекламування; з'ясування загальних вимог до розроблення стратегії і тактики виборчої кампанії та її менеджменту.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Теорія міжнародних відносин», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Теоретико-методологічні засади дисципліни «Політичний менеджмент та маркетинг». Місце і роль політичного менеджменту в сучасному суспільстві. Політичний технологічний процес. Менеджмент правлячої команди. Менеджмент виборчої кампанії. Політичний маркетинг: поняття, типологія та характеристика. Інститут громадської думки як фактор моделювання та організації політичного процесу. Засоби масової комунікації і громадська думка. Дослідження політичного ринку. Вивчення громадської думки. Роль політичної реклами в електоральному маркетингу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
2. Рич Ли. Міфи про PR. Монографія. – К.: Кондор, 2020. – 272 с.
3. Сенишин О.С. Маркетинг: навч. посібник / О.С. Сенишин, О.В. Кривешко. – Львів: Львівський національний університет імені Івана-Франка, Простір – М, 2020. – 347с.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.25. Назва. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гамов В. Г., завідувач кафедри фізичної культури, спорту та реабілітації; Короп М. Ю., канд. пед. наук, доцент кафедри фізичної культури, спорту та реабілітації, Бузнік А.І., доцент кафедри фізичної культури, спорту та реабілітації, канд. наук з фіз. вих та спорту, Клименко Г. В., канд. наук фіз. вих. та спорту, доцент кафедри фізичної культури, спорту та реабілітації.

Результати навчання. Дисципліна сприяє задоволенню освітніх інтересів особистості й розвитку таких компетентностей: надання необхідного обсягу знань, умінь та навичок використання засобів фізичної культури і спорту для підтримки та зміцнення здоров'я у нинішній та майбутній трудовій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізична культура».

Зміст. Історія організації фізичної культури. Наукове обґрунтування фізичного виховання та спортивного тренування. Основи професійно-фізичної підготовки. Основи здорового способу життя студентів. Організація лікарського контролю та самоконтролю у процесі фізичного виховання. Гігієнічні основи фізичної культури та спорту. Атлетична гімнастика. Баскетбол. Волейбол. Плавання. Настільний теніс. Бадмінтон. Футбол.

Аеробіка. Боді-фітнес. Загальна фізична підготовка. Групи фізичної реабілітації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гамов В.Г., Мясоєденков К.О., Пивоваров А.А Фізичне виховання. Атлетизм: навч. посіб. Київ: ДТЕУ, 2022. – 176 с.
2. Іваній І.В. Фізична культури особистості фахівця фізичного виховання та спорту: навч - метод. посіб. Київ: КНУ, 2023. – 128 с.
3. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Теоретичний розділ. навч. посіб. Київ: КНУ, 2019. – 504 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Методи викладання згідно теорії та методики фізичного виховання.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.26. Назва. БЕЗПЕКА ЖИТТЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. II-VIII.

ШБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц., канд. техн. наук, доцент кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою.

Результати навчання. *Знання:* заходів і засобів формування безпеки життя людини; порядку оцінки ризиків; шкідливих та небезпечних факторів топографо-геодезичної і картографічної діяльності; змісту і вимог нормативно-правових документів з питань охорони праці; способів і засобів захисту працівників, споживачів і майна підприємств від небезпечних чинників аварій, катастроф, стихійних лих, великих пожеж і сучасної зброї масового ураження. *Вміння:* оцінювати ризики виникнення у навколишньому середовищі загроз особистій безпеці та безпеці оточуючих; самостійно приймати рішення щодо запобігання ризиків неприйняттого рівня; розробляти і впроваджувати систему заходів, спрямованих на постійне зниження ризиків, збереження здоров'я працівників, їхній гармонійний розвиток; надавати першу необхідну допомогу в екстремальних ситуаціях собі або іншим потерпілим.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Фізичне виховання", "Філософія".

Зміст. Основні терміни й визначення: безпека, ризик, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні фактори, травма, професійні захворювання. Сутність поняття техногенної, соціальної та природної небезпеки. Класифікація надзвичайних ситуацій (НС) за причинами походження, територіальним поширення і обсягами заподіяних або

очікуваних збитків. Визначення потреб у колективному та індивідуальному захисті, зокрема у захисних спорудах, засобах індивідуального захисту. Норми забезпечення, порядок зберігання й видачі засобів індивідуального захисту на об'єктах господарювання. Поняття про першу домедичну допомогу, невідкладні стани, принципи надання допомоги при невідкладних станах людини, алгоритм проведення. Нормативно-правові акти з цивільного захисту, пожежної безпеки, охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці. Звітність підприємств про стан охорони праці. Рамкові директиви ЄС і конвенції МОП. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру. Гігієнічні нормативи. Принципи гігієнічного нормування. Забезпечення електробезпеки. Захист від статичної та атмосферної електрики. Профілактика електротравматизму. Аналіз умов праці за показниками трудового процесу. Вплив важкості праці на працездатність людини і продуктивність праці. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Категорії виробничих та складських приміщень за вибуховою та пожежною небезпекою. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Протипожежні перешкоди. Способи гасіння пожеж. Вогнегасні речовини. Стационарні засоби гасіння пожежі. Первинні засоби гасіння пожежі. Алгоритм дій посадових осіб підприємств у разі пожежі. Обов'язки та відповідальність.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці: монографія. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing, 2019. 108 с.
2. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.27. Назва. ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В., доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Громадські організації» спрямована на формування цілісного уявлення студентів про основних

категорій, принципів та методів; механізмів діяльності та класифікацію громадських організацій; основний зміст правового статусу громадських організацій в Україні.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень».

Зміст. Громадські організації як невід'ємна складова громадянського суспільства. Види громадських організацій та їх функції. Особливості правового статусу та функціонування громадських організацій в Україні. Громадські організації промисловців та підприємців в Україні. Профспілковий та волонтерський рух в Україні. Громадські організації в суспільному житті України. Міжнародні громадські організації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: посіб. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204.с.

2. Панагушина О. Соціалізація дітей підліткового віку у діяльності молодіжних організацій: монографія / за ред. Н. Слюсаренко. Херсон: РПО, 2019. 248 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.28. Назва. ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А. А., проф. докт. філософ. наук, завідувач кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Розуміння сутності та змісту основних складових понять гуманітарної політики, засвоєння мети та завдань гуманітарної політики, шляхів і напрямів її реалізації на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Вивчення дисципліни сприятиме формуванню національно-свідомої особистості, громадянина зі стійкими морально-етичними переконаннями.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Національні інтереси у світовій геополітиці та геоекономіці», «Громадські організації».

Зміст. Визначення та зміст гуманітарної політики. Гуманітарні принципи розвитку суспільства. Міжнародні аспекти гуманітарної політики. Глобалізаційні та євроінтеграційні впливи на гуманітарну сферу України. Формування української загальнонаціональної ідеології. Інформаційний простір в системі гуманітарної політики держави. Гуманітарна безпека

держави. Політика розвитку культури в державі. Впровадження гуманітарної політики держави в освітній та науково-технологічній сферах. Проблеми реалізації політики у сфері охорони здоров'я населення. Держава і релігійне життя суспільства. Етнополітичні проблеми гуманітарної політики. Пошук ефективної парадигми мовної політики для сучасної України. Державна політика у сфері туризму, спорту та фізичної культури. Реалізація прав і свобод людини та громадянина в українському суспільстві. Політична культура громадян.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави: навчальний посібник. Одеса, 2022. 48 с.

3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник [автор. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. Київ: Вид-во НАДУ, 2019. 792 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.29. НАЗВА. ДИПЛОМАТИЧНА ТА КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV - VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Бохан А.В., доцент д.е.н., професор кафедри світової економіки.

Результати навчання. Вміння аналізувати та порівнювати методи та засоби діяльності дипломатичних служб різних країн; формування практичних навичок з ведення переговорів; здійснення аналізу дипломатичної діяльності акторів міжнародних відносин у процесі двота багатосторонніх перемовин; започаткування та налагодження контактів з іноземними колегами; самостійне ведення пошуку і узагальнення отриманої інформації; здатність працювати з різноманітними документами, що пов'язані з дипломатичною діяльністю; вміння застосовувати власні права та привілеї як громадянина України у вітчизняних державних інституціях на території іноземної держави у разі виникнення непередбачуваних обставин.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

Зміст. Поняття дипломатії та дипломатичної служби. Держані органи у сфері міжнародних відносин та дипломатична служба. Встановлення дипломатичних відносин та відкриття дипломатичних представництв.

Дипломатичне представництво: структура, персонал, функції. Дипломатичні привілеї та імунітети. Консульські відносини: поняття та основні структурні елементи. Функції консульських установ. Консульські привілеї та імунітети. Спеціальні місії як форма дипломатії. Практика багатосторонньої дипломатії. Паспортна та візова робота.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник / О. П. Сагайдак. — К.: Знання, 2019. — 398 с.
2. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний протокол та етикет: навчальний посібник / Ю. О. Чугаєнко. — К.: Національна академія управління, 2018. — 162 с.
3. Право зовнішніх зносин. Збірник документів / Упорядники: Ю. В. Алданов, І. М. Забара, В. І. Резніченко. — К., 2017. — 784 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Інтерактивні методи викладання на основі інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні); практичні заняття (презентації, дискусії, моделювання ситуацій, кейси).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, вирішення ситуаційних завдань з практики дипломатичних та консульських зносин);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.30 Назва. ДИПЛОМАТИЧНИЙ ТА ДІЛОВИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV - VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Красільнікова О.В., канд. іст. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Ознайомлення з основними поняттями дипломатичного протоколу, етикету і церемоніалу, а також сукупністю специфічних норм, правил і умовностей здійснення дипломатичних взаємодій між офіційними представниками держав і міжнародних організацій та в міжнародній підприємницькій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Філософія», «Дипломатична та консульська служба».

Зміст. Дипломатичний протокол та етикет як засіб реалізації міжнародної діяльності; основні норми і традиції дипломатичного протоколу в діяльності дипломатичних представників; дипломатичний церемоніал; протокольне старшинство; міжнародна ввічливість держав; протокольні аспекти проведення дипломатичних заходів; методи і засоби дипломатичної

комунікації; культура дипломатичного та ділового спілкування; етикет дипломатичних прийомів; етикет гостинності; діловий етикет як складова іміджу дипломата та держслужбовця; правила поведінки поза службою; діловий імідж; дипломатичний протокол та національні особливості етикету країн світу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бистрицький Є., Пролеєв С., Зимовець Р. Комунікація і культура в глобальному світі: навч. посіб. Київ: Дух і Літера, 2020. 416 с.
2. Подворна О.Г. Дипломатичний протокол та етикет: навчальний посібник. Вид. 2-ге: перероб. та доп. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2020. 218 с.
3. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник. Вид. 2-ге: перероб. та доп. Київ: Знання, 2019. 382 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові/тематичні); семінарські /практичні заняття; розв'язання кейсів, ситуаційних завдань, дискусії.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.31. Назва. ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дячук Л.С., канд. філол. наук, доц., доц. кафедри іноземної філології та перекладу; Галаган В.Я., ст. викл. кафедри іноземної філології та перекладу; Клименко Т.І., ст. викл. кафедри іноземної філології та перекладу; Нікіфорова В.Г., ст. викл. кафедри іноземної філології та перекладу; Боровик К.Ю., ст. викл. кафедри іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. Формування навичок іншомовного міжкультурного спілкування в типових комунікативних сферах та ситуаціях. Оволодіння лінгвокраїнознавчими і соціокультурними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечать здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

«Українська мова» (рівень повної загальної середньої освіти).

Зміст. Рівень А1. Знайомство, відомості про особу. Час доби, дні тижня, місяці. Сім'я і родинні стосунки. Вільний час. Професії. Розпорядок дня. Продукти харчування, їжа. Квартира. Місто, орієнтування в місті, визначні

місця і пам'ятки. Здоров'я і хвороби. Транспорт. Погода і пори року. Одяг. Свята і подарунки.

Рівень А2. Сучасні засоби комунікації. Проблеми і їх рішення. Зовнішній вигляд і одяг, мода. Офіс і офісна техніка. Тварини, рослини, ландшафти. Клімат. Школа, університет, система освіти. Стосунки між людьми. Відвідання установ та виконання формальностей. Подорожі, готелі. Культурні заходи й інтереси. Техніка. Спорт в житті людини, види спорту.

Рівень В1. Видатні особистості, зміни в житті особистості. Кіномистецтво, фільми. Реклама, покупки, відвідування магазину, скарги. Інформація, статистика, графіки, діаграми. Батьківщина, природа, ландшафти, подорожі. Модні тренди. Стосунки. Мова тіла. Комп'ютер у сучасному світі, технічні винаходи. Законність, кримінал, покарання. Мистецтво і культура. Сфера обслуговування, банк і клієнт. Політичні системи. Транспорт. У пошуках роботи, резюме, співбесіда. Освіта і професії.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Frenn W., Puchta H. Motive A1-B1, Kompaktkurs DaF. Arbeitsbuch, Lektion 1-30. Hueber Verlag, 2020. 242 S
2. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme. Самовчитель німецької мови (у двох томах). Том 1. К.: ТОВ «ВП Логос-М», 2023. 480 с.; Том 2., 512 с.
3. Girardet J., Pecheur J., Gibbe C., Parizet M.-L. Tendances niveau A, Livre de l'élève. Paris: CLE International, 2018. 160 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Аудиторні практичні заняття, самостійна робота студентів. Традиційні та інноваційні методи і технології навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, робота у міні-групах, моделювання ситуацій, рольова гра, інформаційно-комунікаційні технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, перевірка презентацій, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Німецька, французька, іспанська, польська, новогрецька, українська.

4.32. Назва ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Головня Ю.І., доц., канд. екон. наук, доц. каф. публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Набуття теоретичних знань та практичних навичок аналізу екологічної політики держави.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Природознавство» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Теоретико-методологічні засади екологічної політики. Організаційно-правових механізм державної екологічної політики України. Організація, охорона та використання природно-заповідного фонду. Державна політика у сфері охорони і відтворення вод, раціонального використання водних ресурсів і надр. Державна політика у сфері раціонального використання, відтворення і охорони об'єктів тваринного і рослинного світу, біо- та ландшафтного різноманіття. Державна політика у сфері охорони атмосферного повітря. Державна політика у сфері екологічної безпеки. Екологічні паспорти регіонів. Оцінювання впливу на довкілля. Екологічна безпека та управління еколого-економічними ризиками. Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері охорони навколишнього природного середовища. Участь громадськості у формуванні та реалізації державної екологічної політики.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Екологічні аспекти керування якістю навколишнього середовища: підручник для студ. інженерних спеціальностей / І. М. Трус, Я. В. Радовенчик, М. Д. Гомеля; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 208 с.
2. Чала В.С., Орловська Ю.В., Глущенко А.В. Європейські практики інвестування зеленого будівництва: підручник. Д.: ПДАБА, 2023. 148 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні заняття (традиційні, тренінгові завдання, виступи студентів з презентаціями); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, виконання контрольних та індивідуальних завдань під час практичних занять);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.33. Назва. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II – III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Хрустальова В.В., доц., канд. економ. наук, доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики.

Результати навчання. Формування теоретичних та системних економічних знань щодо основних концепцій, закономірностей та механізмів функціонування ринкової економіки, розвиток економічної культури та економічного мислення учасників суспільного виробництва, здатних до

підприємницької діяльності та прийняття обґрунтованих рішень на різних рівнях господарювання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи економіки» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Предмет і метод економічної теорії. Економічна система суспільства. Відносини власності. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура. Ринковий механізм: сутність та елементи. Теорія поведінки споживача. Підприємство в ринковій економіці. Ринково-конкурентне середовище функціонування підприємства. Сутність процесу суспільного відтворення. Відтворення національного продукту і національного багатства. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Макроекономічна нестабільність: інфляція та безробіття. Державне регулювання в умовах ринкової економіки. Закономірності розвитку світового господарства.

Рекомендовані джерела.

1. Економічна теорія навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с.

2. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. Ч. 1 Мікроекономіка/ В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, К.М. Ніколаєць, та ін.; за ред. В.Д. Лагутіна. 2-ге вид., доопр., перероб. Київ: Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 396 с.

3. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. Ч. 2 Макроекономіка/ В.Д. Лагутін, К.М. Ніколаєць, Т.А. Щербакова та ін.; за ред. В.Д. Лагутіна. 2-ге вид., доопр., перероб. Київ: Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів навчання із використанням інноваційних технологій. Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, розв'язання задач тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.34. Назва. ЕТНОПОЛІТОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Боровська Л.О., доц., канд. філос. наук, доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування розуміння сутності та особливостей етнополітичних основ функціонування суспільства, закономірностей

взаємовідносин етнонаціональних спільнот між собою та державою.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Філософія», «Теорія держави і права».

Зміст. Етнічні та національні форми існування людських спільнот та їх осмислення в науці. Роль етнічного фактору в сучасній політиці. Політико-правовий статус національних меншин. Етнополітичні конфлікти. Етнополітика в сучасному світі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Коршук Р. М. Етнополітологія: Історія та теорія: навч. посіб. Київ : Алерта, 2020. - 316 с.

2. Етнополітична карта світу 21 століття: Колективне видання. / П. Жук, Н. Мазур, Соломонюк Р. – Тернопіль: Мандрівець, 2019. – 240 с.

3. Шляхтун П.П. Політологія: Історія та теорія: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. - 772 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням мультимедійних засобів та інтерактивних технологій: лекції; семінарські заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, комп'ютерне тестування, експрес-контроль, комплексна контрольна робота);

- модульний контроль (комп'ютерне тестування, контрольна робота);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.35. Назва. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дугінець Г.В., професор, д.е.н., завідувач кафедри світової економіки.

Результати навчання. Формування у студентів умінь і навичок щодо ефективного використання набутих знань для самостійного аналізу процесів та явищ регіональної економічної інтеграції; вміння аналізувати напрями та механізми регулювання конкуренції на спільному ринку ЄС з метою виявлення труднощів, з якими доведеться стикатися вітчизняним підприємствам – суб'єктам ЗЕД, що виходять на європейський ринок; засвоєння системних знань щодо основних принципів та напрямів формування внутрішнього єдиного бб ринку ЄС, його зовнішньоторговельної політики, механізмів прийняття рішень, інституційного та правового забезпечення реалізації єдиних політик у сфері інновацій, енергетики, транспорту тощо з метою їх імплементації у регіональні та національну стратегії європейської інтеграції; формування комплексного підходу до

розуміння механізмів включення України в процес міжнародного співробітництва з країнами ЄС у різних сферах економіки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Міжнародні відносини та світова політика».

Зміст. Чинники, передумови та етапи розвитку європейської інтеграції. Інституційні засади функціонування Європейського Союзу. Спільний ринок як основа функціонування ЄС. Європейський валютний союз: критерії вступу та проблеми функціонування. Торговельна політика ЄС. Секторальні політики ЄС. Політики ЄС у сфері розвитку інфраструктури. Соціальна політика Європейського Союзу. Регіональна політика та політика зближення ЄС. Напрями європейської інтеграції України. **Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.**

1. Україна на шляху до європейської інтеграції: економічна безпека, переваги вибору: [монографія] / [за ред. В. М. Нижника]. — Хмельницький : ХНУ, 2017. - 307 с.

2. Pikulyk O. European Security Policy: Theoretical and Practical Aspects // International and National Security: Politics, Information, Ecology, Economy: collective monograph / ed. by A. Mytko. Kyiv : MPBP «Hordon», 2018. – P. 721.

3. 8. Кубатко О. В. Торговельна політика ЄС та Україна: навч. посіб. / О. В. Кубатко, Т. В. Пимоненко ; Сумський державний університет. – Суми: Сумський державний університет, 2019. – 143 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Тематичні та проблемні лекції, практичні заняття у формі дискусії, презентації проектів у малих групах тощо.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.36 .Назва. ІМІДЖОЛОГІЯ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Прокопчук І. І., доц., канд. політ. наук, доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування знань з основних положень теорії і практики конструювання іміджу підприємця, менеджера, організації. Розуміння значення іміджу в бізнес-середовищі та його впливу на формування репутації та престижу в ділових колах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Менеджмент», «Маркетинг».

Зміст. Іміджологія: сутність та предмет навчальної дисципліни. Соціально-психологічні засади іміджу. Іміджмейкерство. Мистецтво створення іміджу особистості. Зовнішній (габітарний) імідж. Ефективний діловий імідж. Імідж-технології у світських та ділових заходах. Корпоративний імідж.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси /засоби.

1. Бугрим В. В. Іміджологія / Іміджмейкінг : навч. посіб. / В. В. Бугрим; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 255 с.

2. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. / О. В. Кубрак. Київ: Університетська книга, 2019. 222 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні); практичні заняття (презентації, дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, рольові та ділові ігри, практичні вправи, творчі задачі, модерація, тренінги).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, аналітично-розрахункових та творчих задач, захист проектів);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.37. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II- III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Онофрійчук І. В., доц. к.е.н., доц. кафедри журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо методики, технології та організації інформаційної політики держави, проблем протидії інформаційним загрозам.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи реклами», «Основи зв'язків із громадськістю», «Масові комунікації».

Зміст. Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України. Інформаційні війни у сучасному світі. Інформаційні війни в політичних кампаніях. Інформаційна асиметрія та формування інформаційного простору. Інструменти впливу в інформаційному просторі. Методи боротьби в інформаційному просторі. Інструменти протидії в інформаційному просторі. Методи реструктуризації інформаційного простору. Спіндоктор. Засоби інформаційного впливу на людину. Образ ворога в інформаційній війні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гамова І. В. Інформаційні війни: підручник. Київ: Держ. торг.– екон. ун-т, 2022. 184 с.

2. Курбан О. В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі [Текст]: навчальний посібник / О. В.Курбан.Київ: ВІКНУ, 2019. 286 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична); практичні заняття (презентація / метод кейс-стаді).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого есе / презентації / розрахунково-графічні роботи / задачі / ситуаційні завдання);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.38. Назва. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II - III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кизименко І. О., доц., канд. іст. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо тенденцій становлення і розвитку українського суспільства; надання знань про сутність, об'єктивну обумовленість, взаємозв'язок та взаємозалежність соціально-економічних і суспільно-політичних процесів, які характеризували суспільство України протягом найбільш важливих етапів її історичного розвитку та зумовлюють специфіку соціально-економічного, суспільно-політичного і культурного розвитку українського суспільства на сучасному етапі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Вступ до дисципліни «Історія українського суспільства». Первісне суспільство на території України. Слов'янський етногенез та суспільні відносини в державі Україна-Русь. Галицько-Волинська держава. Українське суспільство в період Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої. Трансформація українського суспільства в добу козацтва. Суспільно-політичні процеси на українських землях за часів козацької держави. Суспільно-економічне становище українських земель у складі іноземних держав наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Суспільно-політичні процеси в українських землях на етапі становлення індустріального суспільства (друга пол. XIX ст.-1914 р.). Українське суспільство в умовах Першої світової війни. Українська національна революція 1917–1921 рр. Українське суспільство у міжвоєнний період (1921–1939 рр.): утвердження тоталітарного режиму та боротьба за Українську державу. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.). Суспільство України в період

післявоєнної відбудови 1945 - поч. 1950 рр. Соціально-політичний розвиток України в період «Хрущовської відлиги». Українське суспільство у 70-80-х рр. XX століття. Українське суспільство в період розпаду СРСР і здобуття державної незалежності України (1985-1991 рр.). Суспільно-політичні трансформації у незалежній Україні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір: науков. збірник. За наук. ред. М.О. Шульги. - Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. 198 с.

2. Історія українського суспільства. Навчальний посібник / І. Д. Дудко, В. Д. Бондаренко, З. І. Зайцева та ін. К.: КНЕУ, 2019. 602с.

3. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.] – Черкаси, 2020. 644 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові/тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.39. Назва. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II – III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кизименко І.О. доц., кан. істор. наук., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про закономірності національного історико-культурного процесу, про основні досягнення вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та національних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Витоки української культури. Культура Київської Русі (IX – XIV ст.). Високе середньовіччя у розвитку української культури (XIV – перша пол. XVII ст.). Розвиток романського стилю, Готики та Ренесансу в українській культурі. Українська культура доби бароко (друга пол. XVII – XVIII ст.). Культурні процеси доби становлення української модерної нації (XIX ст.).

Романтична та реалістична традиції та їх особливості в українській культурі. Модерні культурні явища (1890-1921 рр.). Український авангард. Культуротворчі процеси в Україні (1922-1991 рр.). Культурні трансформації в незалежній Україні. Культура України в умовах нової соціальної реальності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Галіченко М.В., Поліщук І.Є. Історія української культури: Навчальний посібник для студентів. Херсон: Поліграф, 2019. 85 с.
2. Кордон М.В. Історія української культури: навчальний посібник для студентів ВНЗ. М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Львів: Магнолія 2016, 2019. 335 с.
3. Сабадаш Ю. С. Історія української культури: навчальний посібник для студ. усіх спец. ОС «Бакалавр» ден. та заоч. форм навчання / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш ; МОН України, Маріупольський держ. ун-т, Історичний ф-т, Кафедра культурології та інформаційної діяльності. Київ : Ліра, 2021. 229 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням новітніх інтерактивних засобів, круглі столи, конкурси, творчі вечори, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.40. Назва. КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ясько Ю.І., доц., канд. екон. наук, доц. каф. економічної теорії та конкурентної політики.

Результати навчання. Формування у студентів вміння визначати концептуальні підходи до державного регулювання конкурентних відносин в національній економіці, адекватні потребам суспільного розвитку; розуміння сучасних завдань конкурентної політики, враховуючи стратегічні і тактичні цілі соціально-економічного розвитку держави та впливу процесів глобалізації; вміння розробляти варіанти управлінських рішень у сфері розвитку та захисту конкуренції і обґрунтування їх вибору за критеріями соціально-економічної ефективності; застосовувати принципи системного аналізу для визначення ефективності конкурентної політики, окремих її інструментів; використовувати сучасні методи для опису та прогнозування конкурентних процесів в національній економіці; знаходити, агрегувати та використовувати інформацію для прийняття рішень у сфері економічної

конкуренції; аналізувати урядові та відомчі документи на предмет відповідності змісту і принципам державної конкурентної політики; визначати вплив діяльності ринкових суб'єктів на стан і перспективи конкурентних відносин на конкурентному товарному ринку.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія галузевих ринків», «Державне регулювання економіки».

Зміст. Теоретико-методологічні засади формування конкурентної політики держави. Конкурентна політика як напрям економічної політики держави. Взаємодія органів державної влади у формуванні і реалізації конкурентної політики. Науково-практичні дослідження економічних, правових та організаційних аспектів розвитку та захисту конкуренції. Конкурентна політика в умовах глобалізації. Роль конкурентної політики у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняної економіки і забезпеченні національної безпеки країни. Оцінка конкурентного середовища національної економіки як результату діяльності держави. Проблеми гармонізації конкурентної, структурної та промислової політики держави. Конкурентна політика як чинник інноваційної моделі національної економіки. Регулювання конкурентного процесу на окремих товарних ринках і сферах економіки. Адвокатування конкуренції та формування нових інститутів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Михальчишин Н.Л. Конкурентна політика держави: Навч. посібник. 2-ге видання. Львів, 2021. 378 с.
2. Швидка Т. І. Антимонопольно-конкурентне право: навч. посіб. Харків: Право, 2023. 184 с.
3. Швидка Т. І. Економічна конкуренція: сучасний стан законодавчого забезпечення та перспективи його модернізації: монографія. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2022. 400 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів з використанням інноваційних технологій: лекції-візуалізації; практичні заняття (case-study / «мозковий штурм» / рольові ігри / презентації / есе / дискусія / модерація / поведінки ринкових акторів / розв'язання аналітичних задач).

Методи оцінювання:

- - поточний контроль (опитування, тестування, ситуаційні завдання тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.41. Назва. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А.А., проф., докт. філос. наук, завідувач кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань та практичних навичок щодо розвитку критичного мислення, оволодіння навичками логічного аналізу, теоретичними та практичними засадами культури мислення особистості, які відповідають сучасним викликам та запитам, що постають у юридичній практиці, набуття здатності здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Предмет і завдання дисципліни «Критичне мислення». Форми мислення та його різновиди. Сутність та складові критичного мислення. Комунікативні та психологічні аспекти критичного мислення. Мовна картина світу в системі критичного аналізу. Семантика. Критичний аналіз тексту. Логічне знання як процес становлення критичного мислення. Закони та правила формальної логіки в системі мислення. Аргументація в системі логічного мислення. Доведення, спростування та критика. Аналітична філософія. Система аналітичного мислення та її складові. Міркування та судження в системі аналітичного мислення. Практичні засади формування аналітичного мислення. Вирішення задач та кейсів, спрямованих на розвиток аналітичного, логічного та критичного мислення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Джонатан Хейбер. Критичне мислення: пер. О. Бойченко — Київ: ArtHuss, 2023. — 236 с.
2. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник. Друге видання. К.: Центр учбової літератури, 2020. 368 с.
3. Кулагін, Ю. І. Логіка: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, І. В. Войціцька. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 93 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські /практичні заняття, вирішення логічних та аналітичних задач, тренувальні вправи для розвитку критичного мислення.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне / письмове опитування, розв'язання логічних задач, кейсів, ситуаційних завдань, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен)

Мова навчання та викладання. Українська.

4.42. Назва. ЛОГІКА

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Бондар Т. І., канд. філософ. наук, доцент., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування і вдосконалення логічної культури мислення студентів, розвиток у них абстрактного і критичного мислення, формування логічного мислення як засобу пізнання навколишнього світу та самого себе, регулювання інтелектуальної діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Логіка як наука та її значення. Поняття як форма мислення. Судження та відношення між ними. Умовивід: види умовиводів та правила їх побудови. Аргументація як засіб формування переконань. Логіка наукового пізнання. Культура мислення та культура спілкування. Історичний розвиток логічного знання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Данильян О. Г., Юркевич О. М., Кальницький Є. А. Логіка. Навчальний посібник. Вид-во «Право», 2021 р. 114 с.

2. Конверський А. Є. Традиційна логіка: підручник. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2023 р. 408 с.

3. Ряшко В. Логіка: навчальний посібник. К: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (проекти, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.43. Назва. МАСОВІ КОМУНІКАЦІЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шкуров Є.В., канд., філол. наук, доцент кафедри журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування у студентів системи знань про теорію та історію масових комунікацій, набуття вмінь і навичок для аналізу масовокомунікаційних процесів за допомогою відповідної методології, вивчення концепцій (моделей) масових комунікацій. 46 **Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.** «Міжнародні економічні відносини», «Політичні комунікації».

Зміст. Загальна характеристика й наукові концепції масових комунікацій. Види і форми мас, масова свідомість і громадська думка. Поняття аудиторії

та масової аудиторії, соціальний портрет сучасної аудиторії мас-медіа. Комуникатори в системі масового спілкування. Сутність та види масового комунікаційного впливу. Поняття комунікативного бар'єру як перешкоди ефективному спілкуванню. Види технологій масового комунікаційного впливу. Сутність інформації. Масова інформація як інструмент комунікаційного впливу. Ефективність і дієвість у масовій комунікації. Визначення й формули ефективності в масовій комунікації. Інформаційне суспільство як новий етап цивілізаційного розвитку.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Патрико З. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посібн./ З. Патрико. – Львів: Афіша, 2018. – 291с.
2. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підручник/В.В. Різун. – К. : Просвіта, 2018. – 260 с.
3. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини: монографія. – К. : Освіта, 2019. – 352 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / проблемна); практичні заняття (розгляд масовокомунікаційних теорій, обговорення в групах, написання есе, промов та виступів з використанням комунікаційних технологій та їх подальше обговорення), відвідування українських масмедіа з метою практичного бачення створення інформаційних продуктів, роботи з аудиторіями тощо.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, перевірка виконаних робіт);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.44. Назва. МЕДІАПЛАНУВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Юсупова О. В., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування системи теоретичних та практичних знань і навичок з медіапланування.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Міжнародні економічні відносини», «Політичні комунікації».

Зміст. Сутність, завдання та етапи медіапланування. Зміст та структура медіаплану. Основні показники медіапланування. Фактори, що впливають на розмір ефективної частоти контакту. Підходи до розрахунку ефективної частоти контактів. Основні концепції медіапланування. Сутність медіадосліджень та їх роль у медіаплануванні. Особливості вивчення

аудиторії ЗМІ. Форми подачі рекламної інформації на різних медіаканалах. Типи розміщення реклами в різних видах медіа. Зміст планування рекламної кампанії з різною комбінацією медіаканалів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Основи медіабізнесу [Електронний ресурс] : підручник / З. В. Григорова, О. А. Сухорукова, А. В. Кваско, Л. П. Шендерівська. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 323 с.
2. Медіамаркетинг [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад. Л. А. Пунчак. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 20 с.
3. Радченко В. Основи медіапланування: посібник. К.: Українська асоціація маркетингологів, 2020.– 60 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична / проблемна / лекція-консультація / бінарна / дуальна / лекція-конференція/ лекція із заздальгідь запланованими помилками); семінарські / практичні заняття (презентація / дискусія / моделювання ситуацій / імітація / робота в малих групах).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування; усне/ письмове опитування; перевірка та обговорення підготовленого індивідуального творчого завдання/ розрахункової роботи/ проекту /задачі / захист проектів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.45. Назва. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Разіцький В. Й., доц., канд. іст. наук, доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів системного, цілісного уявлення про основні закони ораторського мистецтва як науки, спрямованої на розвиток інтелекту, та культури мовлення майбутнього фахівця.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Українська мова».

Зміст. Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна. Теорія мовлення – методологічна основа ораторського мистецтва. Красномовство. Основи ораторської майстерності. Оратор і аудиторія. Основні правила та вимоги підготовки оратора до публічного виступу. Основи техніки мовлення. Фігури мовлення в ораторському мистецтві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Білавич Г. Основи ораторського мистецтва : навч. посіб. Івано-Франківськ : Відкриття, 2020. – 211 с.
2. Спанатій Л. С. Риторика : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Суми : СумДПУ, 2020. – 360 с.

3. Теслюк В. М. Основи красномовства : навч. посіб. Київ : Ліра К, 2020. – 524 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, тематичні, проблемні, дуальні); семінарські та практичні заняття (презентації, дискусії, робота в малих групах, кейс-стаді, творчі задачі, модерація, тренінги).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування, перевірка індивідуальних завдань та творчих задач, захист проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.46. Назва. ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА ТА ЛІДЕРСТВО

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Прокопчук І.І., доц., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Сформовані знання основних етапів та причин формування і розвитку елітарних уявлень; сутності, структури і функцій політичної еліти; різновидів політичної еліти; основних теорій еліт, а також вміння охарактеризувати природу і сутність політичного лідерства; типологізувати еліти; аналізувати механізми рекрутування і системи відбору політичної еліти; класифікувати політичних лідерів за певними критеріями.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Формування і розвиток елітарних уявлень. Обґрунтування елітаризму: біологічне, психологічне, ірраціональне, функціональне, технократичне. Основні теорії еліт. Закон циркуляції еліт В. Парето. «Залізний» закон олігархічних тенденцій Р. Міхельса. Типологія еліт. Сутність, структура і функції політичної еліти. Різновиди політичної еліти. Механізми рекрутування і системи відбору політичної еліти. Політична еліта сучасної України, особливості її формування та якісні характеристики. Економічна еліта в політиці: взаємовплив і взаємодія. Природа і сутність політичного лідерства. Генезис поглядів на політичне лідерство. Діалектика об'єктивних і суб'єктивних умов політичного лідерства. Концепції лідерства в різних наукових школах. Типологія політичного лідерства. Функції політичного лідерства. Лідерство і бюрократія: талант і навички. Роль лідера у політико-історичному процесі. Лідер-менеджер і лідер-вождь. Якості політичного лідера. Критерії оцінки популярності і ефективності діяльності політичного лідера. Проблеми формування політичних лідерів в Україні. Типологічний портрет політичних лідерів сучасної України. Політичне лідерство і політичні

лідери у XXI ст. New Public Management і Good Governance як базові моделі управління суспільством.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 472 с.

2. Елітознавство: підручник / за заг. ред. В.А. Гошовської. К.: НАДУ, 2019. - 268 с.

3. Політологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина, В. Харченко; за наук. ред. А. Колодій. – 2-е видання, перероб. та доп. – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2019. – 684 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, ділові ігри, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.47. Назва. ПОЛІТИЧНА ЕТИКА

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Красільнікова О.В., канд. іст. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань та уявлень про сучасну політичну етику; ознайомлення з основними категоріями та принципами політичної етики, а також механізмами практичного застосування етичних знань в галузі аналізу сучасних моральних проблем; отримання знань в області морально-політичної філософії, з'ясування співвідношення політики й моралі як регуляторів суспільного життя, вивчення взаємодії політики і моралі в різних політико-етичних концепціях.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Політична етика як навчальна дисципліна. Історичний огляд політико-етичних концепцій. Розвиток політичної етики в період суспільних трансформацій. Політико-етичні погляди українських мислителів. Теорії ідеального суспільства та суспільного прогресу: політико-етичний вимір. Теорія справедливості в політиці. Проблема співвідношення політики й моралі. Політична аксіологія. Професійна етика в політичній діяльності. Етика ненасильницького розв'язання конфліктів. Мораль у міжнародних відносинах. Політико-етичний стан українського суспільства.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Беглиця В.П. Політична етика: навчальний посібник. 2-ге вид. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2019. 400 с.
2. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування. Навчальний посібник. К.: Університетська книга, 2023. 223 с.
3. Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика. Навч.посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 252 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, семінарські заняття з використанням інтерактивних технологій, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.48. Назва. ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ТА ІДЕОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027;2027/2028

Семестр. IV - VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Міщенко А.М., канд. пол. наук., доцент, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів знання про теоретико-методологічне поняття концепції політичної культури та ідеології, існуючих трактувань у вітчизняній і закордонній політології, та особливості її прояву в Україні й у деяких закордонних країнах світу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Філософія», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Людина у політичних відносинах та процесах. Сутність політичної культури. Структура політичної культури. Символічний компонент політичної культури. Етичний аспект політичної культури. Цінності, ціннісні орієнтації як складові політичної культури. Політична ідеологія: сутність, функції. Політична пропаганда. Принципи, засоби та функції пропаганди. Чинники формування і функції політичної культури в житті суспільства. Типологія політичної культури. Субкультура: визначення, сутність, види. Політичне мистецтво та художня політична література як складові політичної культури. Проблеми формування політичної культури в Україні. Міжнародний досвід становлення політичної культури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Єрмоленко В. Плинні ідеології. Ідеї та політика в Європі XIX-XX століть: монографія. Київ: Дух і літера, 2022. – 480 с.

2. Політологія. Навчальний посібник (для студентів усіх форм навчання) / уклад. Л. М. Мельник, І. А. Дужа, І. М. Грек. Біла Церква: БНАУ, 2022. 494 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.49. Назва. ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Євченко І. М., канд. психол. наук, доцент кафедри психології.

Результати навчання. Знання і розуміння: понять та категорії, об'єкту та предмету, методів політичної психології; особливостей розвитку та функціонування феномену політичної свідомості; типів та характеристик груп в політиці, механізмів їх становлення; класифікації та теорії командотворення в політичному житті; особливостей політичного лідерства як соціально-психологічного феномену; засобів створення політичного іміджу; типологію, характеристики, особливості прояву та перебігу політичних конфліктів. Застосування знань і розуміння: розрізняти галузі сучасної психології і практики, особливості застосування знань політичної психології; вивчати розрізняти компоненти та прояви політичної психіки, значення понять: «політична свідомість», «політична самосвідомість», «політичні погляди та переконання», «політична позиція»; складати психологічний портрет політика; оперувати психодіагностичними та психокорекційними програмами; проводити психологічний аналіз умов та особливостей професійної діяльності в політико-психологічній сфері, застосовувати інформаційно- комунікаційні технології для у процесі психологічного дослідження; використовувати сучасні психокорекційні технології в практичній діяльності; володіти навичками політичного консультування. Формування суджень: давати психологічну оцінку функціонування і діяльності політичних команд, партій як великих соціальних груп; впливу на масову свідомість; аналізувати стратегії та тактики ведення передвиборчої компанії; технології політичної боротьби; проводити психологічний аналіз умов формування політичного іміджу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна психологія»,

«Конфліктологія», «Практична психологія», «Соціальна психологія».

Зміст. Політична психологія як практична діяльність та наука. Формування «політичної людини». Соціально-психологічні аспекти формування та функціонування політичних груп. Психологічні механізми політичного лідерства. Професіоналізація політичного лідерства. Політичний конфлікт як соціально-психологічний феномен. Особливості конфліктів у політичній сфері. Загальна характеристика методів політичної психології. Методи дослідження політичних процесів. Психологічні методи політичного впливу. Методи та прийоми створення політичного іміджу. Методи захисту психіки від негативних аспектів політичної діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби:

1. Віннічук О. В., Білецька Т. В. Політична психологія. Політична реклама: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський. 2020. 215 с.

2. Лазор К. П. Політична психологія : навчально-методичний посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ "ОЮА") Одеса: Національний університет "Одеська юридична академія"; Фенікс, 2019. 36 с.

3. Пашина Н. П. Технології управління масовою свідомістю : навч. посібник до курсу "Політична психологія" (для студентів спеціальності "Політологія") Маріуполь : МДУ, 2020. 64 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-дискусії);
- практичні (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування з використанням комп'ютерної техніки, письмове опитування, перевірка підготовленого есе, презентаційний проєкт, ситуативні завдання);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий)

Мова навчання та викладання. Українська

4.50. Назва. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026.

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В., доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Релігієзнавство» у студентів повинно бути сформовано розуміння закономірностей формування та функціонування раних, етнічних, світових релігій у різних регіонах світу в умовах глобалізації й регіоналізму; механізмів права на свободу совісті; основних термінів, які вживаються при аналізі релігійної поведінки людини і спільноти.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Історія українського суспільства», «Філософія».

Зміст. Предмет, об'єкт та завдання дисципліни «Релігієзнавство». Релігієзнавство як вчення про релігію. Взаємозв'язок теологічного і філософського підходів до вивчення релігії. Основні теорії походження релігії. Джерела архаїчної релігійності. Особливості первісних релігійних поглядів. Характерні риси язичницької релігії у різних народів світу. Особливості давньослов'янського язичництва. Історичні передумови виникнення християнства. Ідейні джерела християнського віровчення. Православ'я як різновид християнства. Історія виникнення та становлення православ'я. Католицизм – один із основних напрямків християнства. Основні етапи історії католицизму в Європі. Історія виникнення та становлення інституту папства. Втілення ідеї відновлення християнської єдності. Місце і роль унії у пробудженні національної свідомості українців. Історичні умови виникнення протестантизму. Період Реформації. Зародження буддизму, історія та географія його розповсюдження. Витоки українського православ'я. Прийняття християнства та перетворення його в державну релігію князем Володимиром. Біблія як священна книга. Історія виникнення та структура Старого Заповіту.

Рекомендовані джерела та інші ресурси/засоби.

1. Релігієзнавство: Підручник / В.І.Лубський. К.: Київський університет, 2020. 462 с.
2. Релігієзнавство : підручник / Є. А. Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. – 479 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.51. Назва. СВІТОВА КУЛЬТУРА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II – III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Боровська Л.О., доцент, к. філос. н., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про світовий культурний процес, засвоєння загальнолюдських культурних цінностей, формування моральних та естетичних потреб особистості.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Виникнення культури та мистецтва в первісному суспільстві. Культура і мистецтво Стародавнього Світу. Антична культура та мистецтво. Арабська культура та мистецтво. Середньовічна культура. Культура та мистецтво доби Відродження. Західноєвропейська культура та мистецтво XVII-XVIII ст. Західноєвропейська культура та мистецтво XIX ст. Провідні тенденції та особливості розвитку світової та вітчизняної культури XX – початку XXI століття.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Історія світової культури: Навч. посібник / Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. – Київ: Центр навчальної літератури, 2021. - 400 с.
2. Культурологія: теорія та історія культури: Навч. посібник / С. Буравченко, І. Тюрменко, Є. Коб, П. Рудик. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 368 с.
3. Культурологія: курс лекцій: Навч. посібник / Ю.С. Сабодаш, Ю.М. Нікольченко, Л.Г. Дабло, О.С. Манякіна. - Київ: Ліра, 2021. – 216 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.52. Назва. СОЦІАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II – III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Бондар Т.І., доц., канд.філос. наук, проф. каф. філософії, соціології та політології; Ліпін М. В., доц., д-р філос. наук, проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: зміст основних категорій і понять дисципліни; практичне значення застосування основних положень соціального лідерства для управлінської діяльності; основні теоретичні напрямки вивчення феномену лідерства; типологію типів та стилів соціального лідерства; основні соціально-культурні детермінанти формування соціального лідерства; специфічні риси соціального лідерства в економіці, політиці та освіті.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Теорія

організації».

Зміст. Сутність соціального лідерства та його місце в соціально-гуманітарному дискурсі професійних компетенцій майбутнього спеціаліста. Виникнення та розвиток феномену «лідерство». Передумови виникнення лідерства стародавньому світі. Розвиток філософських поглядів на соціальне лідерство в ХХ ст. Соціальна природа лідерства. Соціальне лідерство як визначальна умова існування та розвитку людини і суспільства. Типи соціальних зв'язків. Людина як суспільна істота. Відчужені форми соціальних зв'язків. Аксиологічні основи соціального лідерства. Етичні орієнтири соціального лідерства. Антропологічні виміри лідерства. Спільнота як простір розвитку особистості. Соціальні суперечності в діяльності колективів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2020. 296 с.

3. Освітнє лідерство : від теорії до практики: монографія / авт. кол.; за наук. ред. В. Р. Міляєвої; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. 296 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії); семінарські заняття (презентації, дискусії, моделювання ситуацій).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування з використанням комп'ютерної техніки, письмові контрольні роботи, захист проектів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.53. Назва. СОЦІОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Єнін М.Н., доцент, канд. соціол. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Горпинич О.В., доцент, канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Крохмаль Н.В., доцент, канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Шуст Н.Б., професор, докт. соціол. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів системи соціологічних знань і на цій основі самостійне та критичне осмислення соціального життя сучасної України та активна участь у розв'язанні соціальних проблем українського суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Правознавство», «Філософія».

Зміст. Соціологія як наука. Виникнення соціології в ХІХ столітті. Сучасна соціологія Заходу. Соціальна теорія людини. Особистість у структурі соціуму. Соціальна система суспільства. Соціальна структура суспільства. Соціальна організація суспільства. Соціальний процес. Соціальне управління. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. Методологія та методика соціологічних досліджень. Організація і техніка проведення соціологічних досліджень. Соціологія віртуального простору.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Волович В.І. Соціологія. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2020. 808 с.
2. Соціологія: Підручник /За редакцією В.М. Пічі. Львів: “Новий Світ-2000”, 2020. 277 с.
3. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю.Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ: «Каравела», 2020. 356 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (оглядові, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії); семінарські заняття (презентації, дискусії, моделювання ситуацій).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (усне опитування, тестування, комп’ютерне тестування, контрольні роботи, захист проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.54. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В., доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: об’єкт і предмет соціології громадської думки; структуру, етапи розвитку, компоненти, функції громадської думки; особливості розвитку громадської думки як соціального феномена і як соціального інституту; закономірності зародження та механізми функціонування й розвитку громадської думки у сучасному суспільстві; загальні аспекти використання феномену громадської думки в політичній та економічній діяльності; вплив засобів масової комунікації на формування громадської думки та основні сфери їх взаємодії; особливості взаємопроникнення громадської думки і пропаганди, реклами, паблік релейшенз; соціально-психологічні аспекти функціонування та методи вивчення громадської думки; методологію вивчення громадської думки; техніку та процедуру соціологічного дослідження громадської думки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Соціологія громадської думки в структурі соціологічного знання. Зародження уявлень про громадську думку. Становлення сучасних підходів до вивчення громадської думки в ХХ-ХХІ столітті. Природа громадської думки як стану масової свідомості. Громадська думка як соціальних інститут. Структура громадської думки: суб'єкти, об'єкти та канали висловлювання. Функції громадської думки. Процеси формування, функціонування та вираження громадської думки в соціальній системі. Форми прояву та критерії ідентифікації громадської думки. Специфіка громадської думки різних соціальних спільнот. Громадська думка як оціночне судження. Громадська думка в економічній діяльності. Практичні аспекти дослідження громадської думки в політичній сфері суспільства. Громадська думка та пропаганда, реклама, PR. Особливості інституціоналізації громадської думки в сфері культури. Особливості громадської думки у посткомуністичних суспільствах. Специфіка використання соціологічних методів збирання інформації у вивченні громадської думки

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бойко І.І. Соціологія: навч. посіб. / І.І. Бойко. – К.: Сталь, 2020. – 410 с.
2. Лукашевич М., Шандор Ф. Соціологія масової комунікації: Підручник. / Лукашевич М., Шандор Ф. - К.: Знання. - 2019. - 367 с
3. Гончарук-Чолач Т.В. Політична соціологія: навч. посіб. / Т.В. Гончарук-Чолач, Н.В. Джугла. – Тернопіль: Економ. думка ТНЕУ, 2020. – 250 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.55. Назва. СОЦІОЛОГІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Горпинич О.В., к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо міжнародних відносин, а також вміння самостійно розбиратися в подіях, що відбуваються на міжнародній арені та пояснювати причини різноманіття та суперечливості інтерпретацій одних і тих самих міжнародних подій та процесів різними теоретичними школами дослідження міжнародних відносин.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія міжнародних відносин», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Дисципліна орієнтована на забезпечення здобувачів освіти знаннями щодо теорій міжнародних відносин, системи міжнародних відносин, учасників міжнародних відносин. Предметом вивчення навчальної дисципліни є міжнародні відносини. Метою дисципліни «Соціологія міжнародних відносин» є розкриття змісту ключових понять і концептуальних підходів, на яких базується вивчення міжнародних відносин, ознайомлення студентів з теоретичними напрямками та школами, які існують у світовій соціологічній науці, а також дати студентам уявлення про найбільш загальні та широко розповсюджені методи, необхідні для систематичного дослідження міжнародних процесів. У цьому зв'язку важливе значення надається системному, структурно- функціональному та синергетичному підходам.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Головатий М.Ф. Соціологія політики: навч.пос.для студ.вищих навч. Закладів. Київ.: МАУП, 2021. 504 с.
2. Іванець Т. М. Соціологія міжнародних відносин: навч. посіб. Київ: Вид.-во Ліра-К, 2021.232 с.
3. Панченко Л. Ф. Математичні та статистичні методи аналізу соціологічної інформації: навчальний посібник. К.: КПІ ім. І. Сікорського, 2020. 289 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції, семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.56. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ПОЛІТИКИ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Крохмаль Н.В., доцент, канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх політологів фундаментальних теоретичних знань щодо механізмів функціонування політичної сфери та її взаємодії з іншими сферами суспільного життя, а також практичних навичок налагодження комунікації між соціально-політичними суб'єктами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Філософія».

Зміст. Соціологія політики в системі гуманітарного знання. Функції соціології політики: соціально-політичні організації та діяльність політичних соціологів. Генеза соціології політики: політико-соціологічні уявлення в Стародавньому світі, в період Середньовіччя, епоху Відродження та Нового часу. Поліпарадигмальний характер сучасної соціології політики. Основні теорії соціології політики. Теорії О.Конта, Г.Спенсера, Е.Дюркгейма. Соціологія політики М. Вебера. Структурний функціоналізм Т.Парсонса та Р.Мертонса. Біхевіоризм та необіхевіоризм в соціології політики. Соціальний та гуманістичний психоаналіз в соціології політики. Інтегральні підходи до розуміння політики. Об'єднуючі парадигми: діяльнісні політичні агенти в самоорганізовуваних структурах. Концепції Е.Гідденса, П.Бурдьє. Сучасні соціально-політичні теорії. Особистість в політиці. Детермінанти політичної поведінки. Соціально-політична ідентифікація особистості. Проблема політичної свідомості. Механізми формування політичної свідомості індивіда і мас. Вплив свідомості та ментальності на політику і суспільне життя. ЗМІ та громадська думка. Спіраль мовчання Е. Ноель-Нойман. Політична соціалізація та політична культура. Інститут політики як регулятор суспільного життя. Політичні еліти в сучасному світі. Соціально-політичні процеси. Соціально-політичні рухи. Соціально-політичні системи в глобалізованому світі. Методи емпіричних досліджень в соціології політики.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Головатий М.Ф. Соціологія політики: навч.пос.для студ.вищих навч. закладів/ М.Ф.Головатий. Київ. - МАУП. – 2019. – 504 с.
2. Волович В.І. Соціологія. Підручник. / В.І.Волович. – Центр навчальної літератури. - 2019 . – 808 с.
3. Мельник Л.М. Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква. - 2019 . – 426 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (проблемні, тематичні, дуальні, лекції-конференції), практичні заняття (тренінги, майстер-класи, розрахунково-аналітичні та творчі завдання, ситуаційні, аналітичні та практичні вправи, брейнстормінг), використання елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка вирішення ситуаційних вправ, дайджестів та есе, виконання практичних та аналітичних вправ);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.57. Назва. СТАТИСТИКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Рязанцева В.В., доц., канд. ф.-м. наук, доцент кафедри статистики та економетрії; Міщенко Я.О., канд. екон. наук, доцент кафедри статистики та економетрії.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та практичних навичок щодо статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, оволодіння методами статистичного аналізу, 105 проведення статистичних досліджень, обчислення узагальнюючих показників, побудови статистичних таблиць, графіків, виявлення закономірностей та тенденцій розвитку досліджуваних явищ. **Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.** «Економічна теорія».

Зміст. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні. Статистичні спостереження. Зведення та групування статистичних даних. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування: абсолютні і відносні величини; середні величини. Ряди розподілу та їх аналіз. Аналіз тенденцій розвитку. Індексний метод аналізу. Вибіркові спостереження. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Горкавий В. К. Статистика : Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. / В. К. Горкавий. Київ: Алерта, 2020. 644 с.
2. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/93ab3912-7596-495a-8c4f-ca6930c4c0d6/content>
3. Статистика: підручник/ С.І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р.М. Моторин та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (розв'язання розрахункових задач, робота в малих групах).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування перевірка розрахункових задач);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.58. Назва. ТЕОРІЯ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Добродум О.В., проф., д-р. філос. наук, проф. кафедри журналістики та реклами.

Результати навчання. Набуття практичних навичок з таких питань, як: здійснювати моніторинг громадської думки, розробляти програми ПР-кампанії, розраховувати бюджет зв'язків з громадськістю підприємств, вибирати найбільш ефективні засоби зв'язків з громадськістю, організовувати зв'язки із засобами масової інформації та різними колами громадськості, розробляти моделі поведінки підприємства та персоналу в можливих кризових ситуаціях, розраховувати ефективність проведення всіх заходів щодо зв'язків з громадськістю підприємства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Політичні комунікації», «Соціологія громадської думки».

Зміст. Зв'язки із громадськістю: основні підходи, цілі та завдання. Систематизація та типологія зв'язків з громадськістю. Система управління зв'язками з громадськістю. Принципи діяльності пресслужб. Функції та завдання прес-служб. Форми роботи прес-служб, їх структура. Організація зв'язків із засобами масової інформації. Пресконференція як основний метод співпраці зі ЗМІ. Брифінг та пресконференція: спільне і відмінне. Презентація, проведення презентації. Прес-тур. Ділові зустрічі, круглі столи, прийоми, дні відкритих дверей, екскурсії по своїй території, звані обіди й вечері, ювілеї тощо. Організація зв'язків з різноманітними колами громадськості. Зв'язки з громадськістю в умовах виникнення криз. Організація діяльності підприємства щодо встановлення зв'язків з громадськістю із власними співробітниками. Організація та контроль діяльності підприємства щодо встановлення зв'язків з громадськістю. Зв'язки з громадськістю в контексті соціально відповідального бізнесу.

Рекомендовані джерела ті інші навчальні ресурси/засоби.

1. Тихомирова Є.Б. Зв'язки з громадськістю: Навчальний посібник. – Київ: НМЦВО, 2019 – 560 с.
2. Королько В. Зв'язки з громадськістю. Наукові основи, методика, практика. Підручник. / Королько В.Г., Некрасова О. В. – К: Вид. дім «КиєвоМогилянська академія», 2019. – 831 с
3. Зв'язки з громадськістю навч. посіб. для студ. ВНЗ / Є.В. Ромат, І.О. Бучацька, Т.В. Дубовик; МОНМС України. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 251 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематична / лекція-консультація); практичні заняття (доповіді, презентації).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне опитування, перевірка підготовленої презентації);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.59. Назва. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ДЕМОКРАТІЇ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Воробйова А.Ю., канд. політ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Сформовані знання сутності демократії, джерел походження сучасної демократії, шляхів та структурних фаз демократизації, а також вміння охарактеризувати поліваріантність концепцій та моделей демократії; аналізувати конституюючі ознаки та параметри демократії, якісний потенціал демократії, передумови та сприятливі чинники демократизації суспільства; визначати тенденції та перспективи розвитку демократії.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Політичні системи та режими країн світу», «Політичні комунікації».

Зміст. Сутність демократії. Поліваріантність концепцій та моделей демократії. Джерела походження сучасної демократії. Конституюючі ознаки та параметри демократії. Якісний потенціал демократії: переваги, цінності, недоліки, рівні здійснення. Передумови та сприятливі чинники демократизації суспільства. Шляхи та структурні фази демократизації. Кросрегіональний аналіз демократичних трансформацій. Демократія в Україні: особливості, проблеми, динаміка перебігу політичних процесів. Суперечності та парадокси – виклики демократії. Тенденції і перспективи розвитку демократії.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Демократія: від теорії до практики. Посібник для студентів // за ред. д-ра Грір Берроуз. - Видання друге, доповнене. - Міжнародна фундація виборчих систем, 2019. – 68 с.

2. Політологія: Навч. посібник. / А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина, В. Харченко; за наук. ред. А. Колодій. – 2-е видання, перероб. та доп. – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2019. – 664 с.

3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 1: Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / [В.Я. Малиновський, Н.В. Грицьак, А.І. Семенченко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2019. – 70 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням

сучасних інтерактивних технологій, ділові ігри, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

–поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

–підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.60. Назва. ТЕРОРИЗМ І ПОЛІТИКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027; 2027/2028

Семестр. IV-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Разіцький В.Й., доцент, канд. іст. наук., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Володіння категоріальним апаратом терорології; знання основних ознак тероризму, причин виникнення терористичних організацій і закономірності їх розвитку, а також основних напрямів і методів антитерористичної політики держави, стратегій та методів боротьби з тероризмом.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Теорія міжнародних відносин», «Політичні системи та режими країн світу».

Зміст. Теоретико-методологічні засади дослідження тероризму. Історичний розвиток тероризму. Ісламський тероризм. Тероризм у країнах Близького й Далекого Сходу. Тероризм у країнах Африки. Тероризм у США. Тероризм у країнах Латинської Америки. Тероризм у країнах Західної Європи. Тероризм у пострадянських країнах. Тероризм в Україні. Антитерористична політика держави. Стратегії та методи боротьби з тероризмом. Міжнародна нормативно-правова основа та інституційне забезпечення боротьби з тероризмом. Тероризм у Російській Федерації. Тероризм у пострадянських країнах Закавказзя. Тероризм у пострадянських країнах Центральної Азії. Тероризм в Україні. Інформаційне забезпечення антитерористичної політики держави. Міжнародна нормативно-правова основа та інституційне забезпечення боротьби з тероризмом. Інформаційне забезпечення антитерористичної політики держави. Антитерористична політика в Україні: інституційно-правові засади та практика. Ненасильницькі методи боротьби з тероризмом. Історичний розвиток переговорного процесу. Процес переговорів: досвід Сполученого Королівства, Іспанії, Ізраїлю й України. Антитерористична політика в Україні: інституційно-правові засади та практика. Ненасильницькі методи боротьби з тероризмом. Історичний розвиток переговорного процесу. Процес переговорів: досвід Сполученого Королівства, Іспанії, Ізраїлю й України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Hamilton C. Contagion, Counter-Terrorism and Criminology: Justice in the Shadow of Terror. Cham: Palgrave Pivot, 2019. - 177 p.
2. Leidig E., van Mieghem C. The US National Strategy on Countering Domestic Terrorism as a model for the EU. The International Centre for Counter-Terrorism, 2021. - 17 p.
3. Ní Aoláin F. Follow-up report to the joint study on global practices in relation to secret detention in the context of countering terrorism. United Nations Human Rights Council. 2022. - 34 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська

4.61. Назва. УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II – III.

Лектор, науковий ступінь, посада. Тесленко Н. О., доц. канд. філол. наук, доц. кафедри сучасних європейських мов, заступник декана факультету міжнародної торгівлі та права.

Результати навчання. Підвищення рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній і писемній формах; вироблення навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності, зумовленої професійними потребами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Українська мова» рівня повної середньої освіти.

Зміст. Українська мова – національна мова українського народу, державна мова України. Культура ділового мовлення. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Лексика і фразеологія української мови в професійному спілкуванні. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Ділова кореспонденція. Граматичні засоби мови у фахових текстах. Етикет службового листування. Українська термінологія у професійному спілкуванні. Усне ділове спілкування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Мацюк З., Станкевич М. Українська мова професійного спілкування: навч. посіб. – К : Каравела, 2018. - 352 с.

2. Український правопис. – К.: Центр навчальної літератури, 2019.- 284 с.
3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. – К.: Алерта, 2023. – 536 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Пояснювально-ілюстративні, дослідницькі, евристичні, проблемні, дискусійні, інтерактивні методи та технології викладання.

Методи оцінювання.

Поточний контроль – усне і фронтальне опитування, тестування, контрольна робота, перевірка самостійної роботи, індивідуальних творчих завдань, презентацій.

Підсумковий контроль – письмовий екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.62. Назва. ФІЛОСОФІЯ ПОЛІТИКИ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026

Семестр. II-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ліпін М.В., доц. докт. філос. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Філософія політики» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних теоретичних і ґрунтовних знань з філософії політики, розвиток вмінь формулювати та адекватно обґрунтовувати способи вирішення філософських проблем в сфері політики.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія політичних вчень», «Філософія».

Зміст. Об'єкт, предмет і категоріальний апарат філософії політики. Історія розвитку та основні етапи становлення філософії політики. Методологічна основа та основні функції філософії політики. Світ політичного як проблема. Політична влада як соціальний інститут, її форми та легітимація. Ідеологія і політична влада. Політична комунікація та політична культура. Психологічні засади політичного впливу. Біополітика. Філософські проблеми демократії. Політика і мораль. Філософія конфлікту і проблеми осмислення альтернатив в політичній філософії. Політико-філософський вимір держави. Філософські проблеми республіканізму.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Андрущенко В. П. Філософія політики: підручник. Київ: Знання України. 2021. 400 с.
2. Діденко Н. Г. Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії: Навчально-метод. посібник; Донецький держ. ун-т управління. Донецьк: ДонДУУ, 2022. 243 с.

3. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія: підручник. Київ: Лібра, 2022. 479 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.63. Назва. ЦІЛЬОВИЙ КОМУНІКАТИВНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2027/2028.

Семестр. VII – VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тернова О. І., старший викладач кафедри сучасних європейських мов; Пойдин М. О., викладач кафедри сучасних європейських мов.

Результати навчання. формування у студентів комунікативної компетентності, що відповідає володінню іноземною мовою на рівні B2 згідно Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти та Програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов. Тобто, оволодіння студентами мовленнєвими компетенціями на рівні комунікативної достатності та здатність реалізувати отримані знання та вміння для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр).

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)».

Зміст.

Personal sphere (People; Appearance and Character; Family and Family Relations; Social Life; Daily routine; Everyday Life and its Problems; Friendship and Love.) Natural World. Environment (Weather; Nature; Environment; Man and the environment; Climate Change; Water Pollution.) Education (Types of Schools and Education Systems; Education System in Ukraine; Essential Skills for Today's Students; Top Universities in the World; Foreign languages in a person's life; Youth and the Modern World.) Employment (Work and Profession; Future Plans; Choice of Profession; Important Jobs; Career and Personal Priorities; Volunteers.) Culture (Museums and Exhibitions; Painting, Music. Sport. Health (Kinds of Sport; History of Football; Snow Sports; Olympic Games; Sports in Ukraine and in the country whose language is being studied; Healthy Lifestyle; Medicine Courses at the University.) Science and Technology (Scientific and Technological Progress; Outstanding Scientists; 3 D Printing; Video Games; Robots) State and Society (Civil Society; Duties and Human Rights; International Organization; International

Movements; Ukraine in the World Community; Outstanding figures of the history and culture of Ukraine and the country whose language is being studied. Leisure time. (World of Hobbies. Leisure Time; Holidays; Memorable Dates and Events in Ukraine and in the country whose language is being studied) Houses and Homes (Homes differ; Holiday Home; Flat Sharing; Real Property in England

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Симонок В.П. Посібник для підготовки до ЄВІ з англійської мови. Харків: Право, 2021. 235 с.
2. Evans, V., & Dooley, J. (2012). Exam Booster. Preparation for B2+ Level Exams. Student's Book. Express Publishing.
3. Weale, H., & Yurchenko, A. (2020). Oxford Exam Trainer. B2. Ukraine. Для підготовки до іспитів. Oxford Exam Support.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття, самостійна робота. Інтерактивні методи та технології викладання, комп'ютерне тестування.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська.